БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 173 (18.351). • Чоршанба, 1982 йил 28 июль • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ЮНЕСКОнинг маданият соҳасидаги сиёсатига бағишланган иккинчи жаҳон конференцияси қатнашчиларига

ЮНЕСКОнинг маданият соҳасидаги сиёсатига бағишланган иккинчи жаҳон конференцияси қатнашчиларини самимий табриклайман.

Сизларнинг анжуманингиз ҳозирги дунёда маданиятни ривожлантиришнинг туб проблемаларини кўриб чиқиши ва уларни ҳал этиш йўлларини белгилаши лозим. Ҳақиқий маданият кишиларни бир-бирига яқинлаштиради, у халқларни бир-бирига ҳурмат билан муносабатда бўлишга ўргатади. Бугунги кунда бу ҳар қачонгидан кўра зарурроқ деса бўлади.

Чунки планетамиз ташвишли бўлиб, унда оммавий қирғин воситалари тўлиб-тошган. Амалий чоралар кўрилмас экан, дунё жаҳаннамга қулаб кетиши мумкин. Шу боисдан ҳам бугунги кунда тинчлик тўғрисида гапиришнинг ўзи кифоя эмас — уни қутқариб қолмоқ учун ҳаракат қилиш керак. Бизнинг мамлакатимиз шундай иш тутмоқда. Тинчликни сақлаб қолиш ва ядро ҳалокатининг олдини олиш юзасидан биз яқинда таклиф этган тадбирлар, бизнинг фикримизча, барча мамлакатлар ва халқларнинг ҳаётий манфаатларига мос бўлиб тушади. Бу тадбирлар қуролланиш пойгасини тўхтатиш ва у билан боғлиқ моддий ресурсларни беҳуда исроф қилишга чек қўйиш, ғоят катта маблағларни холи қилиш ва уларни кечиктириб бўлмайдиган социал проблемаларни ҳал этишга: очарчиликни, касалликлар ва саводсизликни тугатишга, маориф, фан ва маданиятни ривожлантиришга сарфлаш имкониятини яратади.

Маданий ҳамкорлик Ер юзида мустаҳкам, адолатли тинчликни сақлаб қолиш ва таъминлаш учун кўп иш қилиши мумкинлигини тарихий тажриба кўрсатиб турибди. ЮНЕСКОнинг иштироки билан халқаро маданий ҳамкорлик ривожланиб, тобора кенгаймоқда. Осиё, Африка ва Лотин Америкаси давлатлари халқларнинг маънавий муносабатига тобора кўпроқ ҳисса қўшмоқдалар, бу давлатлар ўзларининг миллий маданиятларини қайта тиклаш ва ривожлантириш учун, маънавий мустамлакачиликка қарши курашмоқдалар.

Кўпмиллатли Иттифоқ давлати бўлмиш СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги байрами арафасида биз, совет кишиларига катта ва кичик барча халқлар маданиятларининг тенг ҳуқуқлилиги ва қиммати тўғрисидаги фикр айниқса яқин ва тушунарлидир, чунки ҳар бир миллат жаҳон маданияти хазинасига ўз ҳиссасини қўшади. Мамлакатимизнинг маданий қурилиш соҳасида эришган ютуқлари ҳамма томонидан эътироф этилган. Биз Совет Иттифоқи халқлари тўплаган тажрибани бундан буён ҳам барча билан самимий баҳам кўришга тайёрмиз.

Сизларнинг Мехикодаги — ғоят бой тарихий ҳамда маданий ёдгорликлар ва анъаналар шаҳридаги конференциянгиз тинчликни, маданият ва тараққиётни ҳимоя қилиш йўлида ўзининг мўътабар сўзини айтади деб ишонч билдираман.

Л. БРЕЖНЕВ.

ҚИШЛОҚ РАЙКОМИ

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми партия олдига, бутун совет халқи олдига мураккаб ва масъулиятли вазифаларни қўйди. Ўртоқ Л. И. Брежнев шу тўғрида гапириб, ҳамиша бўлганидек, асосий оғирлик район партия комитетларининг зиммасига тушади, деб таъкидлади. Уларнинг ҳозирги кундаги жўшқин ишлари буни тасдиқлаб турибди.

Ҳозирги вақтда уч мингга яқин қишлоқ райкоми бор. Улар ўтган йиллар мобайнида омма ўртасида олиб бориладиган ташкилотчилик ва ғоявий-сиёсий ишда анча тажриба тўпладилар. Эндиликда бу ишни янада юксак даражага кўтариш, иш услуби ва методларини яхшилаш керак. КПСС Марказий Комитети Пленуми қарорларининг чуқур моҳиятини ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир меҳнатчининг онги ва қалбига сингдириш, Озиқ-овқат программасини амалга оширишда ўз ўрни ва ролини аниқ белгилаб олишига ёрдам бериш, мўлжалланган марраларга эришмоқ учун ҳамма ишни қилиш муҳимдир.

Маълумки, партиянинг аграр сиёсатини амалга оширишда оғирлик маркази капитал маблағлардан олинадиган самарани ошириш, қишлоқ хўжалигининг маҳсулдорлигини ўстириш, унинг агросаноат комплексидаги барча тармоқлар билан алоқаларини чуқурлаштириш ва такомиллаштириш соҳасига кўчирилади. Ер, техника, ўғит, озуқа ва шу сингарилардан фойдаланиш самарадорлигини ошириш вазифаси ўртага қўйилмоқда. Шунга биноан қишлоқ райкомларидан ишга сифат жиҳатидан янгича ёндашиш, қишлоқда содир бўлаётган жараёнларга моҳирлик билан раҳбарлик қилиш талаб этилади.

Ҳозир қишлоқ хўжалик райони мураккаб, кўп тармоқли организмдир. Қишлоқ коммунистлари ишининг натижалари кўп ва жуда хилма-хил нарсалардан таркиб топади, албатта. Лекин шундай бўлса ҳам, бунда зўр ғайрат ва моҳирлик билан амалга ошириладиган партиявий раҳбарлик ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир.

Район партия комитетларининг ишида ибрат бўладиган қимматли нарсаларни ҳамма жойда топиш мумкин. Масалан, Россия Федерацияси, Украина, Грузия, Латвия, Эстониядаги бир қанча район партия комитетларининг практикасини ҳар қанча маъқулласа арзийди. Улар қишлоқ хўжалигини ва у билан боғланган тармоқларни бошқаришнинг принципиал янги структурасини жорий этишда етакчи ташкилотчилик ролини биринчи бўлиб ўз зиммаларига олдилар. Уларнинг муайян бир мақсадни кўзлаб зўр ғайрат билан қилаётган ишлари район аграр-саноат бирлашмаларини қарор топтиришга кўп жиҳатдан ёрдам берди. Ҳозирги вақтда мамлакатнинг ҳамма қисмида бу бирлашмаларнинг тажрибасидан фойдаланилмоқда.

КПСС Марказий Комитети май Пленумининг якунларини му- [illegible]

(«ПРАВДА»нинг 27 июлдаги бош мақоласи.)

ЧОРВАДОРЛАР УЧУН

[illegible]

ДОН — РИЗҚ — РЎЗИМИЗ!

ЯШИЛ БОЙЛИК

— Ҳар гектар ердан 100 центнердан «каҳрабо» дон етиштирамиз! Боёвут районидаги «1 Май» совхози маккажўхорикорлари ана шундай жанговар шиор остида мардона меҳнат қилмоқдалар.

Шу кунларда совхоз далаларида бўлган киши кўм-кўк далаларни кўриб қувонади. Этаги уфқларга туташиб кетган пайкалларда паҳлавон экин барқ уриб ўсяпти. Ҳар тупда икки-учтадан сўта бор.

— Ҳозир маккажўхорининг ривожи яхши. Бу зиммага олинган мажбуриятимиз сўзсиз бажарилишидан далолатдир, — дейди кекса маккажўхорикор, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери Назрилла ота Умиров. Суратда: совхоз директори П. Йўлдошев билан кекса маккажўхорикор Н. Умиров баравж экинни кўздан кечиришмоқда.

Р. Нуриддинов фотоси. (ЎзТАГ).

ХИРМОНГА БАРАКА

НАМАНГАН ОБЛАСТИ ҒАЛЛАКОРЛАРИ АРПА ВА БУҒДОЙ ХИРМОНИНИ МАККАЖЎХОРИ ДОНИ БИЛАН ТЎЛДИРИШГА ҚАРОР ҚИЛДИЛАР

Наманган области ғаллакорлари юбилей йилида 145 минг тонна дон, жумладан, 102 минг тонна маккажўхори дони етиштириш мажбуриятини олганлар. Қатор районларда ғалла меҳр билан парвариш қилинди, вақтида ўғитланди, суғорилди. Натижада мўл ҳосил етиштирилди. Айниқса, Задарё, Наманган, Учқўрғон, Тўрақўрғон районларидаги хўжаликларда ҳар гектар ердан 30—35 центнердан дон йиғиштириб олиниб, белгиланган план ва топшириқлар ошириб бажарилди. Задарё районидаги Ильич номли совхоз, Наманган районидаги «Ленинград», Тўрақўрғон районидаги «Партия XXV съезди» колхозлари, Учқўрғон районидаги «Учқўрғон» совхозида ҳар гектар ердан 40 центнерданга етказиб ҳосил олинди.

Тоғ бағри районларининг ғаллакорлари бу йил ёғингарчилик кам бўлганлиги туфайли бошоқли дон етиштириш топшириқларини уддалай олмадилар. Бу борадаги топшириқ Чуст районида 30 процент, Янгиқўрғон районида 42, Чортоқ районида 55, Косонсой районида 75 процент уддаланди. Норин районида планда белгиланган 270 гектар ўрнига 122 гектар майдонга бошоқли дон экинлари экилди. Ҳар гектар ердан 38 центнердан, жами 440 тонна ғалла олиниб, план 54 процент бажарилди.Норинликлар белгиланган барча майдонларга уруғ қадаганларида план ва мажбуриятларини бажарган бўлар эдилар.

Область бўйича бошоқли дон тайёрлаш плани бажарилмади. Область ғаллакорлари йиллик планнинг бажарилишини таъминлаш учун қандай тадбирларни амалга оширмоқдалар? Маккажўхорига катта умид боғланяпти. Кўкламда 15 минг 378 гектар майдонга дон учун маккажўхори экилди. Гектаридан камида 70 центнердан дон йиғиштириб олиш учун курашилмоқда. Наманган, Тўрақўрғон, Уйчи районларидаги қатор хўжаликларда, Задарё районидаги маккажўхоричиликка ихтисослаштирилган СССР 60 йиллиги номли совхозда маккажўхори юқори агротехника қоидалари асосида парвариш қилинаётгани учун социалистик мажбуриятларни қоплайдиган даражада яъни ҳар гектаридан 80—100 центнердан дон, 500—600 центнердан кўкпоя етиштирилмоқда. Ҳозир ўрим-йиғимга тайёргарлик деярли тугалланди.

Маккажўхоридан бўшаган 17 минг гектар майдонга оралиқ экинлар экиб, ҳар гектаридан 300 центнердан ширали озуқа йиғиштириб олинади. 1300 гектар майдонга эса такрорий маккажўхори экилиб, йил охирига қадар 400 центнердан силосбоп поя олинади.

Область ғаллакорлари СССРнинг 60 йиллиги нишонланадиган йилда топшириқларнинг бажарилишини таъминлаш билан Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

А. НИЁЗОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН САНОАТИНИНГ РАПОРТИ

Ўзбекистон ССР Марказий статистика бошқармасининг хабар беришича, республика саноат корхоналарининг коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1982 йил январь—июль ойлари планини 27 июль куни бажардилар.

Кўмир, нефть ва газ қазиб олиш, машинасозлик маҳсулотининг бир қанча турларини, минерал ўғит, химиявий тола, цемент, шифер, пайпоқ ва трикотаж буюмлар, чарм пойабзал, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ва буюмларнинг бошқа турларини ишлаб чиқариш юзасидан январь—июль ойлари планининг ошириб бажарилиши кутилмоқда.

(ЎзТАГ).

ҚУВВАТ ОШМОҚДА

Фарғонадаги «Азот» бирлашмасида аммиак ишлаб чиқаришни икки баравар ошириш мўлжалланмоқда. Бунинг учун корхонада ўғит хомашёси тайёрлайдиган янги установка фойдаланишга топширилди. Янги установка совет ва Чехословакия лойиҳачилари томонидан ҳамкорликда яратилди. Бу ерда барча технология жараёнларини автоматлар бошқаради.

КОММУНИСТИК ТАРБИЯНИНГ МУҲИМ ОМИЛИ

27 июль куни Тошкентда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов раислигида аҳоли турмуш маданиятини ошириш республика кенгашининг мажлиси бўлиб ўтди.

Кенгаш партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленуми қарорлари асосида қишлоқни социал ўзгартиш билан боғлиқ аҳоли турмуш маданиятини ошириш область кенгашининг иши тўғрисида Ўзбекистон Компартияси Фарғона область комитети биринчи секретари Х. У. Умаровнинг ахборотини тинглади. Кенгашнинг куч-ғайрати туфайли областда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш, қишлоқни социал қайта қуриш, қишлоқ меҳнатчиларининг уй-жой шароитларини яхшилаш ва уларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни кучайтириш соҳасида кўп иш қилинаётганлиги уқтириб ўтилди. Тўпланган тажрибани пропаганда қилиш ва оммалаштиришда хилма-хил форма, метод ва воситалардан фойдаланилмоқда.

Айрим колхоз ва совхозларнинг базасида қишлоқ аҳолисининг турмуш, дам олиш ва меҳнат маданиятини ошириш актуал проблемаларига бағишланган намунали семинарлар, совет турмуш тарзини пропаганда қилиш, янги урф-одатлар ва маросимларни жорий этиш билан боғлиқ тадбирлар ўтказилмоқда, бу эса қишлоқ меҳнаткашларини ватанпарварлик, интернационал руҳда тарбиялашнинг муҳим омилидир.

Шу билан бирга, дейилди мажлисда, аҳоли турмуш маданиятини ошириш область кенгаши ишида ҳали камчиликлар бор. Кенгаш хутор системасини тугатиш, колхоз ва совхозларнинг посёлкаларини ободонлаштириш, хотин-қизларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини, мактабгача болалар тарбиясини яхшилаш масалаларини баъзан етарли даражада самарали ҳал қилмаяпти. Область кенгаши фаолиятидаги нуқсонларни бартараф қилишга, қишлоқни социал қайта қуриш борасидаги унинг ишида собитқадамликни оширишга, қишлоқ меҳнатчиларининг турмуш шароитларини яхшилашга ҳамда партия белгилаб берган мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишда уларнинг сиёсий ва ишлаб чиқариш активлигини ривожлантиришга қаратилган тавсиялар қабул қилинди.

Республикада хутор системасини тугатишни, КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорлари асосида уй-жой ва социал ҳамда маданий-маиший объектлар қуришни жадаллаштириш тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев шу масала юзасидан доклад қилди.

Партия ўртага қўйган вазифаларга, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмаларига мувофиқ, деб таъкидлашди муҳокама иштирокчилари, республика қишлоқларида уй-жой маданий-маиший қурилиш ишларининг катта программаси бажарилди. Кейинги ўн йил ичида Ўзбекистонда хуторлар ва 15 дан камроқ хўжаликни бирлаштирган истиқболсиз қишлоқ посёлкалари қарийб ярмига камайди. Қишлоқ меҳнатчиларидан 240 мингдан кўпроқ киши колхоз ва совхозларнинг шинам қўрғонларига кўчиб ўтдилар. Қишлоқда уй-жойлар, мактаблар ва мактабгача тарбия муассасалари, маиший хизмат корхоналарини қуриш учун типовой лойиҳаларнинг зарур турлари тузилди ва доимо такомиллаштирилмоқда.

Шунга қарамай, қишлоқ жойларида хутор системасини тугатиш, уй-жой, маданий-маиший қурилиш суръатлари бугунги кун талабларига, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети VI пленумининг қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларга ҳали мос бўлиб тушмаяпти, деб мажлисда таъкидлаб ўтилди. Айниқса қўриқ ерлар ўзлаштирилаётган районларда қишлоқ посёлкалари ҳали ҳам кўпинча нокомплекс қурилмоқда. Бир қанча областлар ва районларда хутор системаси асоссиз равишда суст тугатилмоқда. Кенгаш қишлоқда қурилиш ҳажмини янада кўпайтириш ва суръатларини ошириш, сифатини тубдан яхшилаш тадбирларини кўришни, бунда колхоз ва совхоз посёлкаларини бош план асосида албатта комплекс тарзда қуриш, бу посёлкаларни ободонлаштириш, электрлаштириш, газлаштириш, сув билан таъминлаш, мактаблар, болалар муассасалари ва даволаш муассасалари, савдо ва маиший хизмат корхоналари масалаларини тўла ҳал қилиш зарурлигига эътиборни жалб қилди.

Пахтачи районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Коммунизм» колхози правлениесининг раиси Ш. Назаров хўжаликда коммунистик тарбия, социал-маиший ва маданий қурилиш масалаларини комплекс ҳал этиш тажрибаси тўғрисида кенгаш мажлисида сўзлаб берди. Колхоз партия комитети билан правлениеси бу йўналишда талайгина изчил иш олиб бормоқдалар. Ҳумор марказий қўрғонида барча қулайликлари бўлган тўқсонтадан кўпроқ икки қаватли коттежлар қурилган, уларда 650 колхозчи истиқомат қилади. Коттежларнинг хоналари замонавий усулда тузилган, хўжалик иморатлари, гаражи, боғи ва томорқаси билан катта ҳовлиси бор. Посёлкада типовой мактаб, савдо маркази, бахт саройи бўлган клуб, маиший хизмат комбинати мавжуд. Ҳалқ музейи, маданият ва истироҳат боғи, ёзги ва қишки кинотеатрлар очилган. Колхоз физкультура ва спортни ривожлантириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилмоқда, бунинг учун яхши базани вужудга келтирмоқда.

Бу хўжаликда меҳнат аҳли тўғрисида, унинг эҳтиёжлари ва талаблари, маънавий ўсиши ҳақида қилинаётган ғамхўрлик, дейишди мажлис қатнашчилари, колхозчилар фаровонлигини юксалтиришга, уларнинг меҳнат унумдорлигини оширишга, колхоз ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ўстиришга кўмаклашади. Кенгаш «Коммунизм» колхози партия комитети ва правлениесининг тажрибасини маъқуллаб, уни республикада кенг оммалаштириш учун тавсия этди.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан Ўзбекистон ССР аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министри А. И. Бродова, республика соғлиқни сақлаш министри А. М. Худойберганов, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрининг ўринбосари Н. Холмуротов, «Узколхозстрой» раисининг биринчи ўринбосари Ю. В. Николаев мажлисда қўшимча доклад қилдилар.

Мажлисда Ш. Р. Рашидов катта нутқ сўзлади. У қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуриш, республика қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш ва иш шароитларини тубдан яхшилаш, уларнинг мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга оширишда қўшаётган ҳиссасини кўпайтириш юзасидан КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленумининг қарорларидан, ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларидан келиб чиқадиган вазифаларга батафсил тўхталиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Пленуми қабул қилган Озиқ-овқат программаси меҳнаткашларнинг иқтисодий эҳтиёжларинигина эмас, шу билан бирга социал, маънавий талаб-эҳтиёжларини ҳам ҳисобга олди. Бу программа жамиятимиз ҳаёти барча асосий соҳаларининг тараққиётини таъминлаши лозим.

Пленум қишлоқ турмуш маданиятини янада оширишни, қишлоқ меҳнаткашларининг моддий фаровонлиги ва маънавий савиясини бутун чоралар билан юксалтиришни асосий вазифаларнинг бири қилиб қўйди. Бу — катта сиёсий масаладир. Бу — шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовутларни бартараф этиш йўллари ва воситаларидир.

Коммунистик партиянинг тинимсиз ғамхўрлиги туфайли Ўзбекистон қишлоқларида чуқур, кўзга яққол ташланадиган ўзгаришлар рўй берди. Қишлоқларнинг қиёфаси ҳам ўзгарди, бугунги кунда республика колхоз ва совхозларида турмуш шароитлари шаҳардагидан қолишмайдиган посёлкалар кам эмас. Бу соҳадаги ишларни бундан буён ҳам кучайтириш лозим, бизнинг посёлкаларимиз ва район марказларимиз кўркам бўлиши, имкони борича обод бўлиши, улар иқлим, демографик хусусиятларни ҳисобга олиб қурилиши, ҳар бир посёлка ва район марказида уй-жойлар билан айни бир вақтда мактаблар, болалар боғчалари, касалхоналар, магазинлар, спорт комплекслари бунёд этилиши учун барча ишларни қилиш зарур.

Юқори малакали мутахассисларни тарбиялаш турмуш маданиятини оширишнинг таркибий қисмидир. Ўнинчи беш йиллик мобайнида колхозлар, совхозлар, сув хўжалиги ташкилотлари ва қишлоқ қурилиши корхоналари мутахассисларнинг катта отряди билан тўлдирилди. Ҳаёт кадрларни, хусусан ўрта бўғин кадрларини тайёрлаш сифатини янада яхшилашни, уларнинг қишлоқда мустаҳкам ўрнашиб қолишини тақозо этмоқда. Шу жиҳатдан ғоявий-тарбиявий иш ғоят катта роль ўйнаши лозим.

Қишлоқни социал жиҳатдан қайта қуришда биз икки муҳим вазифани ҳал этишимиз — турмуш маданиятини оширишимиз, унинг моддий базасини мустаҳкамлаб, айни вақтда ана шу базадан тўғри фойдаланишимиз керак. Биз вужудга келтираётган бутун маданий-маиший комплекс қишлоқда меҳнат унумдорлигини ошириш, қишлоқ аҳолисининг онглилигини ўстириш ишига хизмат қилиши лозим. Бу комплекс уларнинг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлашга, бўш вақтдан оқилона фойдаланишга, социалистик турмуш тарзини қарор топтиришга хизмат қилиши керак.

Қишлоқни социал қайта қуриш планларини изчиллик билан амалга ошириш, қишлоқ меҳнаткашларининг моддий ва маънавий талабларига ҳар томонлама эътибор бериш, уларни коммунистик руҳда тарбиялаш юзасидан собитқадамлик билан иш олиб бориш КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми ўртага қўйган янги вазифаларни муваффақиятли равишда амалга ошириш, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини ва Улуғ Октябрнинг 65 йиллигини муносиб кутиб олиш имконини беради.

Кенгаш мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлари Е. А. Айтмуротов, И. Г. Анисимкин, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Н. М. Маҳмудова, Л. Н. Мелкумов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАЙ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

ЧОРВАЧИЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИСТИҚБОЛИ

Е. А. АЙТМУРОТОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантириш учун курашнинг ўзига хос хусусияти бугунги кунда шундан иборатки, у КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, Пленумда қабул қилинган мамлакатнинг Озиқ-овқат программасини амалга ошириш шиори остида олиб борилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Пленумда қилган докладида 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган бу программа шу йилнинг ўзидаёқ дастлабки самараларини бериши лозим, деб таъкидлаб ўтди.

Чорвачилик қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг энг муҳим таркибий қисмидир. Бу тармоқни жадал ривожлантириш масалалари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIV ва IV пленумларида муҳокама қилинди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг докладлари ва нутқларида атрофлича қараб чиқилди. КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларига мувофиқ республика ўн иккинчи беш йилликда йилига ўрта ҳисобда гўшт етиштиришни 540—560 минг тонна ва сут етиштиришни эса 3,5 миллион тоннага етказиш кўзда тутилган. Тухум етиштириш икки ҳисса ортади. Шу йилнинг ўзидаёқ гўшт етиштириш эришилган даражага нисбатан 20 процент, сут — 18, тухум етиштириш 25 процент кўпайтирилиши мақсад қилиб қўйилди. Областлар, районлар ва хўжаликларда белгиланган режаларни амалга ошириш, чорвачиликни янада ривожлантиришга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилди.

Область, район партия комитетлари, барча партия комитетлари, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органларининг диққат-эътибори чорвачиликни ривожлантириш суръатлари ва унинг самарадорлигини ошириш соҳасида белгиланган ана шу вазифаларнинг бажарилишини таъминлашга қаратилди. Биринчи ярим йилликда бажарилган ишларга якун ясар эканмиз, у республика агросаноат комплекси ҳар бир ходими учун тиғиз ва фидокорона меҳнат даври бўлди. СССР ташкил топганлигининг 60 йиллиги шарафига авж олиб кетган социалистик мусобақа илғорлари ва байроқдорларнинг ижодкорлиги билан бойиди, деб айта оламиз.

Кўпчилик колхоз ва совхозлар ишни дадил бошладилар. Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришга муайян ҳисса қўшдилар. Об-ҳаво шароитларининг оғир келганига қарамай, республика пиллакорлари, ғаллакорлари, сабзавотчилари, картошкакорлари ва боғбонлари яхши натижаларни қўлга киритдилар.

Барча областлар чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш ярим йиллик планларини тўла ва ошириб бажардилар. Гўшт тайёрлаш плани 117,7 процент, сут — 104,7, тухум — 116,6, жун тайёрлаш плани эса 116,9 процент адо этилди. Планга қўшимча давлатга 28 минг тонна гўшт, 20 минг тонна сут, 88 миллион дона тухум сотилди.

Мол ва паррандалар сонини кўпайтириш, уларнинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан аниқ тадбирлар кўриш ҳамда мавжуд резервлардан фойдаланиш туфайли Ғиждувон райони хўжаликлари ярим йил мобайнида гўшт етиштиришни 1,6 баравар, Беруний райони — 1,4 баравар, Калинин райони — 25 процент, Комсомолобод райони — 23, Муборак райони — 20 процент кўпайтиришга муваффақ бўлдилар. Умуман, республика бўйича 30 дан ортиқ район чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни 20—30 процент оширди. Кўпчилик колхоз ва совхозлар давлатга гўшт ва тухум сотиш йиллик планларини барвақт бажариб қўйдилар.

Область ва район партия комитетлари ишлаб чиқилган тадбирларнинг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XIV ва IV пленумлари кўрсатмаларининг бажарилишини қатъий назорат остига олдилар, барча турдаги мол ва паррандалар сонининг изчил ва мунтазам кўпайиб боришига, маҳсулдорликнинг ўсишига эришдилар. Колхоз- [illegible] исботлаб турибди. Калинин, Оҳангарон, Дўстлик ва Ғиждувон районлари фермаларининг меҳнатчилари беш йилликнинг тўрт йили ичида гўшт ва сут етиштиришни икки баравар кўпайтириш учун курашмоқдалар. 32 район йиллик гўшт етиштиришни ўн минг тоннага етказиш ва ундан ҳам ошириш мажбуриятини олди.

Чорвачилик ва озуқа етиштиришни интенсивлаш Калинин райони хўжаликларига ҳар юз гектар ҳайдаладиган ер ҳисобига 513 центнердан гўшт ва 889 центнердан сут етиштириш, 112 бошдан қорамол, шу жумладан 30 бошдан сигир сақлаш имконини берди. Бу кўрсаткичлар тегишли равишда Тошкент районида 175 ва 1265, Орджоникидзе районида 297 ва 873, Самарқанд районида 182 ва 917 центнерданга тўғри келди.

Тошкент области меҳнатчиларининг яхши ишлари фермаларда меҳнатни юксак даражада ташкил этиш, маҳсулот етиштиришни кўпайтиришнинг интенсив омилларидан фойдаланишнинг ёрқин намунасидир. Областда мол ва паррандаларни харид қилиш биринчи ярим йилликда 15 процент, тухум харид қилиш эса 14 процент ўсди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган ўртача сут миқдори 1816 килограммга етди, гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни 429 килограммданга тўғри келди.

Айни пайтда хўжаликни юритиш даражаси пастлиги оқибатида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун мавжуд резерв ва имкониятлардан кам фойдаланаётган, ем-хашак етишмаслиги, чорва моллар карови яхши йўлга қўйилмаганлиги натижасида маҳсулдорликнинг пасайиб кетишига йўл қўйган колхоз ва совхозлар ҳам оз эмас. Қўнғирот, Нукус, Шофиркон, Коғон, Октябрь, Жомбой, Гулистон, Сариосиё районлари колхоз ва совхозларида гўшт, Поп, Ғалаба, Олтиариқ районларида сут етиштириш камайиб кетди. Андижон, Чуст, Хатирчи, Шўрчи ва Ховос районларида сигирлар маҳсулдорлигининг камайишига йўл қўйилди.

Охунбобоев районидаги «Победа» колхозига ўхшаш хўжаликларнинг доимий оқсашига асло тоқат қилиб бўлмайди. Ўтган йили бу хўжаликда гўшт ва тухум планлари бажарилмади, мол ва паррандалар сонининг камайиб кетишига йўл қўйилди. Бу йил ҳам аҳвол ўзгаргани йўқ. Ярим йиллик план гўшт тайёрлаш бўйича 27, сут тайёрлаш бўйича 81 ва тухум тайёрлаш бўйича 32 процентгина бажарилди. Хўжайли районидаги Энгельс номли, Навбаҳор районидаги «Москва» колхозларида, Пахтакор районидаги Ульянов номли, Бўстонлиқ районидаги «Хўжакент», Меҳнатобод районидаги «Янгиер» совхозлари, бошқа айрим хўжаликларда ҳам тахминан худди шунақа кўнгилсиз аҳвол содир бўлди. Бир қатор районларнинг оқсаши сингари хўжаликларнинг судралчишига ҳам тоқат қилиш мумкин эмас.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети барча область ва районларнинг партия, совет ва хўжалик органларини Тошкент области, Калинин ва бошқа пешқадам районлар қўлга киритган юксак кўрсаткичларга эришишга йўналтирмоқда. Шу йилнинг ўзидаёқ сигирлардан сут соғиб олишни 150—200 килограмм ҳамда гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини камида 45—50 килограмм кўпайтиришга эришиш зарур.

Чорвачиликни ривожлантиришда орқада қолаётган хўжалик ва районларда раҳбарликнинг услуб ва методларини ўзгартириш зарурлиги мутлақо равшандир. Яқин вақт ичида аҳволни тузатиб олиш, гўшт, сут ва тухум етиштириш ва тайёрлашни мумкин қадар кўпайтириш учун ҳамма чораларни кўриш даркор.

Қолоқ колхоз ва совхозлар бўлмаслиги учун, барча чорвачилик фермаларининг иши фақат бугунги кун талабигагина эмас, балки кўпроқ эртанги кун, яъни янги мураккаб вазифаларга ҳам жавоб бериши учун биз ҳали кўп иш қилишимиз лозим. Ташаббускорлик ва изчиллик, партиявий принципиаллик ҳамма ишда намоён бўлиши керак. Ҳамиша бўлганидек, бу ерда ҳам ленинча талабларга амал қилиш: кам сарф-харажат қилиб, кўпроқ самара олиш имконини берадиган иш формаларини ташкил этиш зарур.

Юбилей йилининг, мамлакат Озиқ-овқат программасини амалга ошириш биринчи йилининг топшириқ ва мажбуриятларини ҳар бир район, хўжалик, коллектив сўзсиз бажа- [illegible] эса ҳатто уларнинг камайиб кетишига йўл қўйилди.

Моллар сонини кўпайтириш учун биринчи галда подани тўлдириш, сигирларнинг қисир қолиши ва сўйилиб кетишига барҳам бериш зарур. Ҳозирги пайтда республикада насл беришга яроқли 650 мингга яқин сигир ва икки ёшдан катта ғунажин бор. Зооветеринария ва наслчилик хизмати тўғри ташкил этилган тақдирда ҳар йили қўшимча равишда 100 мингдан ортиқ бузоқ олиш мумкин. Бу катта резервдан зудлик билан фойдаланиш зарур, бу резерв партия ва совет ташкилотларининг доимий контролида бўлиши лозим.

Ҳар бир районда наслли бузоқларни парвариш қилишга ихтисослашган хўжалик бўлиши зарурлигини тажриба кўрсатиб турибди. Республикада бузоқ боқиладиган 104 хўжалик ташкил этилган, уларда бузоқларни ғунажинга боқиш йўлга қўйилган. Бироқ ҳали 50 га яқин район ихтисослашган бузоқхоналар очгани йўқ, бу эса сигирлар сонининг ўсишига салбий таъсир кўрсатмоқда. Жиззах, Бухоро, Қашқадарё областлари ва Қорақалпоғистон АССРда бундай районлар кўп. Вазифа — ҳамма районларда бузоқ боқиш хўжаликлари ташкил этишдан, янги туғилган барча бузоқларни фақат ихтисослашган хўжаликларда боқиш ҳамда улардан юксак маҳсулдор сигирлар етиштиришдан иборат.

Чорвачиликда наслчилик ишларини тубдан яхшилаш мақсадида молларни сунъий қочириш бўйича республика давлат наслчилик корхонаси ва «Чиноз» наслчилик совхози базасида область ва районларнинг раҳбар партия, совет ва хўжалик ходимларининг семинари ўтказилди. Бу хўжаликларнинг наслчилик ишлари соҳасидаги тажрибасини партия ташкилотлари ҳар томонлама қўллаб-қувватласалар арзийди, уни ҳар бир район, колхоз ва совхозда жорий этиш зарур.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети наслчилик ишлари бўйича республика илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда қорамолчилик бўйича селекция марказини ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Ўртага қўйилган вазифани амалий жиҳатдан ҳал этиш учун наслчилик бирлашмаси ва унинг областлар, районлар, колхозлар ва совхозлардаги бўлинмалари ишини яхшилашга алоҳида эътибор билан қараш зарур. Ана шу масъулиятли бўғинда, яъни селекция-наслчилик ишларида мавжуд бўлган камчиликларни жуда қисқа муддатларда бартараф этиш учун жуда кўп куч-ғайрат сарфлаш лозим.

Шундай қилиб, бугунги кундаги энг асосий вазифа районлар ва хўжаликлар раҳбарлари ҳамда мутахассисларининг сигирлар сони кўпайиши, бузоқчилик хўжаликлари ишининг яхшиланиши учун жавобгарлигини оширишдан, ҳар бир қорамол наслининг генетик потенциалидан тўлиқ фойдаланилишини таъминлашдан, ҳар бир пахтачилик, мева-сабзавотчилик хўжалигида 600—800 бош сигир боқиладиган ферма бўлиши учун курашишдан иборат.

Партия, совет ва хўжалик органлари қўйи- [illegible] ладиган тирик вазнини ошириш гўшт етиштиришни кўпайтиришда катта резерв ҳисобланади. Бизда ҳар бир қорамолни 450—500 килограмм ва ундан ҳам ортиқроқ вазнда гўштга топшираётган район ва хўжаликлар анчагина. Бироқ бир қатор район ва хўжаликларда гўшт етиштиришни кўпайтиришнинг бу муҳим резервидан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Ғаллаорол, Зомин, Меҳнатобод, Пайариқ, Ильич, Урганч районларида гўштга топширилаётган қорамол 320—350 килограмм тош босмоқда, холос.

Қорамолни парвариш қилиш ва бўрдоқига боқишнинг узлуксиз, интенсив технологиясига ўтиш — тамомила реал иш. Бироқ бунинг учун мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтириш зарур.

Республикада ем-хашак етиштиришни кўпайтириш учун анча-мунча ишлар қилинди ва қилинмоқда. Ем-хашак етиштириш соҳасида комплекс план қабул қилинганлиги бунга катта ёрдам бермоқда. Озуқа экинлари экиладиган майдонлар кенгайди, уларнинг ҳосилдорлиги ўсди, ем-хашак тайёрлаш ва сақлашда, уларни молларга бериш учун тайёрлашда илғор технология жорий этилмоқда.

Кўрилган чора-тадбирлар озуқа етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилашга ижобий таъсир кўрсатди. Ҳар бир чорва мол ҳисобига кўп озуқа жамғарилмоқда. Бироқ, ем-хашак етиштиришда ҳали қатор камчиликлар бор, Бир қанча колхоз ва совхозларда ихтисослашган озуқа етиштирувчи бригадалар ташкил этилмаган, раҳбарликнинг тармоқ принципи таъминланмаган.

Далада озуқа етиштириш билан чинакамига шуғулланадиган пайт етиб келди. Озуқа алмашлаб экишнинг тузилиши хўжаликнинг ихтисослашувига мувофиқ келиши зарур. Озуқа экинлари экиш учун ажратилган ҳар бир гектар майдон энг юқори самара берсин. Суғориладиган ҳар бир гектар майдондан 35—40 центнер озуқа бирлиги олиш — бу хўжасизлик бўлиб, унга қарши қатъий кураш эълон қилиш лозим. Афсуски, беда пичани, силос учун экилган маккажўхори ҳосили ниҳоят даражада паст бўлган колхозлар ва совхозлар, хўжаликлараро корхоналар оз эмас. Ем-хашак жамғариш масалаларига бу йил алоҳида эътибор бериш зарур. Ярим йиллик иш якунлари шуни кўрсатиб турибдики, кўпчилик областларда ем-хашак жамғаришда қолоқликка йўл қўйилган.

Район партия комитетлари совет ва хўжалик органлари билан биргаликда ем-хашак етиштириш бўйича белгиланган тадбирларнинг бажарилишини чуқур таҳлил этишлари, бу йилга мўлжалланган ишларни аниқлаб олишлари, озуқа тайёрлаш бўйича қабул қилинган мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлашлари керак.

Бизнинг вазифамиз озуқа экинлари майдони структурасини такомиллаштириш, агротехникани яхшилаш ҳисобига озуқа олинадиган ерларнинг юксак самарадорлигига — ҳар гектардан 220—250 центнердан беда пичани, 100 центнердан маккажўхори дони ва 500—600 центнердан маккажўхори кўкпояси, камида 1000 центнердан илдизмева олишга эришишдан иборат. Ҳар гектар озуқа майдонидан ўрта ҳисобда камида 100 центнердан озуқа бирлиги етиштириш зарур. Рапс, перко, третикале, жавдар ва бошқа оралиқ экинларни экиш ҳисобига озуқа етиштиришни кўпайтириш резервлари жуда катта. Ишни тўғри ташкил этиш ва деҳқончиликни ихтисослаштириш йўли билан чорва молларни йил бўйи амалда кўк озуқага тўйдириб боқиш мумкин.

Турли-туман озуқа етиштиришни кўпайтириш билан бир қаторда улардан тўғри ва оқилона фойдаланишни йўлга қўйиш ҳам зарур. Ҳар бир фермада озуқани сақлаш ва қайта ишлаш учун яхши база бўлсин, бир килограмм ҳам ем-хашак молларга олдиндан тайёрланмай ва бойитилмай берилмасин. Бутун озуқа ресурсларидан максимал даражада фойдаланиш, ҳамма жойда хлорелла суспензияси ва сунъий сут етиштиришни йўлга қўйиш зарур.

Ҳозир дон учун маккажўхори ўрим-йиғими бошланди. Бу йил ана шу қимматли экин экилган майдонлар анча кенгайди, республикада 18 та ихтисослашган маккажўхоричилик совхози ташкил этилди. Ҳамма жойда мўл ҳосил етиштирилди. Сурхондарё, Қашқадарё ва Бухоро областларида дон учун маккажўхорини ўриб-йиғиб олиш яхши бошлаб юборилди, Ленин йўли, Қумқўрғон, Жарқўрғон ва бошқа бир қатор районларнинг хўжаликлари ҳосилни йиғиштириб олиш ва силос бостиришни бир ҳафта мобайнида тугаллаш, зудлик билан такрорий, оралиқ озуқа экинлари экиб олишни мўлжаллаб қўйдилар. Бу қимматли ташаббусни кенг ёйиш ва ҳар бир хўжаликда қўлланиш, ўрим-йиғим мавсумининг уюшқоқлик билан ўтишини таъминлаш, бу ишни жуда қисқа муддатларда тугаллаш, барча дон ҳосили ва кўкпояни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш, айни пайтда кўпроқ юқори сифатли силос бостиришга эришиш область ва районлар партия, совет, қишлоқ хўжалик органларининг, хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассисларининг биринчи даражали вази- [illegible] маҳсулотлар етиштирилмоқда. Ўтган йили Бухоро, Янгиобод, Марғилон, Самарқанд шаҳарларининг ёрдамчи хўжаликлари ҳар бир ишловчи ходим ҳисобига ўртача 1,5—2 килограммдангина гўшт етиштирдилар.

Сурхондарёликларнинг далачилик бригадаларида молларни парваришлаш ва бўрдоқига боқишни йўлга қўйиш соҳасидаги қимматли ташаббуси республиканинг ҳамма областларида кенг ёйилди. Бироқ Қорақалпоғистон АССРда далачилик бригадаларининг атиги 25 проценти, Навоий областида 61, Жиззах областида 65, Сирдарё областида 68 проценти чорва молларга эга.

Чорвачиликни янада ривожлантириш соҳасида белгиланган тадбирларнинг бажарилиши партиянинг ташкилотчилик ва идеологик ишларини анча кучайтиришни талаб этади. Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида шу йилнинг биринчи ярми якунларига кўра гўшт, сут, тухум етиштириш ва тайёрлашда қолоқликка йўл қўйган колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, шунингдек, район партия комитетларининг биринчи секретарлари ҳисоботлари тингланиб, муҳокама қилинди. Республиканинг бир қатор районлари, колхоз ва совхозларида чорвачиликни ривожлантириш соҳасида белгиланган тадбирлар қониқарсиз бажарилаётганлиги таъкидлаб ўтилди.

Вазифа — чорвачиликдаги ишларни кескин даражада кўтариш ва уни пахтачилик даражасига етказиб олишдан иборат. Партия ташкилотлари ҳар бир раҳбар, ҳар бир коммунист, чорвачиликда ишловчи ҳар бир колхозчи ва ишчи, ўзининг бутун кучи, тажрибаси ва билимини ана шу тармоқни мустаҳкамлашга сарфлаши, давр талабларини ҳисобга олган ҳолда меҳнат қилишига эришишлари зарур.

Чорвачиликни янада юксалтириш — бутун республика учун зарбдор вазифа. Бу вазифа билан ҳамма ниҳоятда жиддий ва юксак масъулиятни сезган ҳолда шуғулланиши лозим.

Ишнинг манфаати колхоз ва совхозларнинг бутун моддий-техника ресурсларидан, саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотларининг оталиқ ёрдамидан тўлиқ фойдаланишни тақозо этади. Ҳар бир ферма ва комплекс учун чорвадорлар нормал меҳнат қилиши ва дам олишига имкон берадиган барча маданий-маиший объектларга эга бўлган посёлкалар ташкил этиш зарур.

Беш йиллик иккинчи йили биринчи ярмининг якунлари муайян муваффақиятлар билан бир қаторда кўпдан-кўп фойдаланилмаётган имкониятларни ҳам кўрсатиб берди. Бундан тўғри хулоса чиқариш, КПСС Марказий Комитети май Пленуми тарихий қарорларини амалга ошириш учун бутун куч ва маҳоратни сарф этиш республика агросаноат комплекси барча бўғинлари ходимларининг шарафли бурчидир.

ИТТИФОҚДОШ РЕСПУБЛИКАЛАР КОМПАРТИЯЛАРИНИНГ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТЛАРИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТЛАРИ, СССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МИНИСТРЛИГИ, МАҲАЛЛИЙ ПАРТИЯ, СОВЕТ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ОРГАНЛАРИ, КОЛХОЗЛАР ВА СОВХОЗЛАР ЧОРВА ТУЁҒИНИ ЎСТИРИШ ВА УЛАРНИ САҚЛАБ ҚОЛИШ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК ҚИЛИБ, ҲАММА ЖОЙДА ЧОРВАЧИЛИК ИШЛАРИНИ ЮРИТИШНИНГ ИНТЕНСИВ МЕТОДЛАРИГА ЎТИШНИ ҲАМДА ЧОРВА ВА ПАРРАНДА БАРЧА ТУРЛАРИНИНГ МАҲСУЛДОРЛИГИ АНЧА ОШИРИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАШЛАРИ КЕРАК. ЧОРВАЧИЛИК ФЕРМАЛАРИ ВА КОМПЛЕКСЛАРИНИ МАЛАКАЛИ КАДРЛАР БИЛАН МУСТАҲКАМЛАНСИН.

(«СССРНИНГ 1990 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ»ДАН).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИГА — КЎПРОҚ ТЕХНИКА

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПАЛАТАЛАРИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

СССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программасини муваффақиятли амалга ошириш учун зарур бўлган қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини вужудга келтиришни жадаллаштиришда трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги энг муҳим позициялардан бирини эгаллайди. 27 июль куни Кремлда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг саноат комиссиялари ҳамда қишлоқ хўжалик комиссияларининг бўлиб ўтган қўшма мажлисида КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорлари асосида қишлоқ хўжалигига етказиб берилаётган техниканинг унумдорлигини ҳамда пишиқ-пухталигини ошириш юзасидан Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги қандай ишларни бажараётганлиги тўғрисида гап борди.

Депутатларнинг қўшма тайёргарлик комиссияси раҳбари В. А. Масол билан трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министри А. А. Ежевскийнинг докладларида, депутатларнинг нутқларида министрлик қишлоқ хўжалигининг машиналар ва асбоб-ускуналарга бўлган талаб-эҳтиёжларини қондиришни яхшилаш юзасидан катта ишларни амалга оширганлиги қайд этиб ўтилди.

КПСС Марказий Комитети 1965 йил март Пленумидан кейин ўтган даврда 884 хил янги қишлоқ хўжалик машиналари ва уларнинг мосламалари яратилиб, ишлаб чиқаришга жорий этилди. Техниканинг анъанавий турларини ишлаб чиқариш 2,3 баравар кўпайди. Бунинг натижасида тракторлар, комбайнлар ва бошқа кўпгина машиналар ишлаб чиқариш бўйича СССР АҚШдан анча ўзиб кетиб, дунёда биринчи ўринга чиқиб олди.

Шу билан бирга Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлигининг бирлашмалари ҳамда корхоналари ишлаб чиқараётган қишлоқ хўжалик техникаси кўпгина турларининг техникавий даражаси, сифати, пишиқ-пухталиги ва чидамлилиги ошган талабларга мос келмайди ва бир қанча ҳолларда чет эл машиналарининг худди шундай кўрсаткичларидан орқада қолмоқда. Тармоқда янги, яна ҳам мукаммал машиналар ҳамда асбоб-ускуналарни яратиш ва уларни кўплаб ишлаб чиқаришни ўзлаштириш борасидаги ишлар ниҳоятда суст амалга оширилмоқда.

Комиссиялар мавжуд камчиликларни бартараф этишга, қишлоқ хўжалик машиналари ҳамда асбоб-ускуналарнинг техникавий даражасини янада яхшилашга, сифатини ва пухталигини оширишга қаратилган тавсияларни қабул қилдилар.

Комиссияларнинг ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари Б. Ёзқулиев, СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг Раиси А. П. Шитиков, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари иштирок этдилар. (ТАСС).

Қўқондаги бадиий буюмлар фабрикасида беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари ошириб бажариш учун кураш кун сайин авж олмоқда. Мусобақа пешқадамлари орасида Оқибатхон Қорабоева ҳам бор. Ҳозир чевар тикувчи 1985 йил ҳисобига ишламоқда. Т. Ҳамроқулов фотоси.

ТРАНСПОРТ ХОДИМЛАРИ ҲАФТАЛИГИ

ОСМОН ДАРВОЗАСИ

Энг аввал статистика маълумотларидан бир шингил: ҳозир Ўзбекистондаги ҳар уч кишининг бири амалда Аэрофлот хизматидан фойдаланмоқда. Ташилаётган жаъми юкларнинг 83 процентдан кўпроғи ИЛ-62 ва ТУ-154 реактив лайнерлари ҳиссасига тўғри келади. Хўш, яқин истиқболда авиациямизни, хусусан, республикамиз ҳаво лайнерларини қандай янгиликлар кутяпти? Ўзбекистон граждан авиациясини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари нималардан иборат?

— Ўн биринчи беш йиллик мобайнида, — дейди Меҳнат Қизил Байроқ орденли Ўзбекистон граждан авиацияси бошқармаси бошлиғи, СССРда хизмат кўрсатган учувчи Ғ. М. Рафиқов, — республика аэропортларидаги АН-24 ва ЯК-40 самолётларининг анчагина қисми ҳисобдан чиқарилади. Уларнинг ўрнини ҳозирдаёқ 70 ўринли ТУ-134 реактив самолётлари эгаллаяпти. Яқинда бир гуруҳ авиаторларимиз замонавий ҳаво кемаларини бошқаришни ўрганишга юборилди. Мен бу ўринда ЯК-42 самолёти ва ИЛ-86 аэробусларини кўзда тутяпман. Улар 1982 йилнинг тўртинчи кварталидан бошлаб Ўзбекистонда муқим ишлай бошлайди.

Маълумки, ҳозир биз москвалик учувчилар бошқараётган ИЛ-86 ларни қабул қиляпмиз. Бу ҳаво лайнерларига техника хизмати кўрсатишда республикада муайян тажриба тўпланди. Эндиликда Тошкент авиакорхонаси коллективи ИЛ-86 ни, самарқандликлар эса ЯК-42 ни бошқаришни ўзлаштиришлари керак. ЯК-42 дан асосан маҳаллий линияларда фойдаланилади. ТУ-154 ва ТУ-134 самолётлари, КА-26, МИ-2, ва МИ-8 вертолётлари миқдори кўпаяди. Шунга қараб эски учиш-қўниш майдонларини кенгайтириш ва реконструкциялаш, янгиларини қуриш, аэровокзал комплексларини барпо этиш, аэродром ускуналарини янгилаш, экипажлар ва уларга хизмат кўрсатувчи ходимлар малакасини ошириш режалаштирилмоқда.

— Аэропортларнинг бундан кейинги «тақдири» қандай? Уларни қаерларда янгилаш, янги ускуналар билан таъминлаш кўзда тутилмоқда?

— Шу ўринда бир неча рақам келтирмоқчиман. Биз ўн биринчи беш йилликда ўзимиздаги самолёт-мотор парклари кучи билан 43,4 миллиард пассажир-километр ҳажмида иш бажаришимиз лозим. Бу ўнинчи беш йилликдагига қараганда 1,28 марта кўпдир. 4,46 миллиард тонна-километрга тенг учишлар планлаштирилган. Мана шу асосий иқтисодий кўрсаткичлар, шунингдек, ТУ-154, ТУ-134 ва ЯК-42 самолётларида учишларни кооперация усулини қўллаган ҳолда адо этишни ҳисобга олиб Қарши, Навоий, Бухоро, Фарғона шаҳарларида замонавий аэровокзал комплексларини қуриш, Самарқанд ва Термиздаги учиш-қўниш майдонларини янгилаш мўлжалланган. Ҳозирги пайтда Нукус ва Тошкентда бу ишлар охирига етказиляпти. Ҳадемай, республика пойтахтидаги аэропортда янгиланган майдон ва самолётларни марказлашган тартибда бензин билан таъминловчи система фойдаланишга топширилади.

Ҳа, Ғани Мазитович айтганидай, бу янгиликларнинг ҳаммаси республика экономикаси тараққиётининг истиқболи билан чамбарчас боғланган. Шунинг учун республика авиация бошқармаси Сариосиё, Томди, Мўйноқ сингари ҳозирча норентабел аэропортларни янада реконструкциялашни чеклаб туришни маъқул кўряпти. Негаки, 1982 йилдан бошлаб граждан авиацияси бошқармалари ва авиакорхоналар фаолиятига баҳо беришнинг асосий кўрсаткичи сифатида парвозларнинг таннархи жорий қилинмоқда. Шу сабабли Наманган, Термиз, Навоий, Тўрткўл, Қўқон ва Қўнғирот аэропортларини ЯК-42 ва ТУ-134 самолётларини қабул қилишга мўлжаллаб реконструкциялашни мақсадга мувофиқ деб билмоқдалар.

Бундан ташқари 1983 йилдан бошлаб ҳар бир самолётнинг ўртача учиш соатини кўпайтириш кўзланмоқда. 1985 йилга бориб йилига 6,5 миллион гектар майдондаги қишлоқ хўжалик экинларини парваришлаш режалаштирилмоқда. Вертолётлардан фойдаланиш кўлами кенгаяди. Барча вертолётларни бир жойга тўплаш мақсадида КА-26 вертолёти Урганчдан Қўқонга олиб борилади. Хоразмда эса МИ-2 вертолётлари парки мустаҳкамланади. Агар зарурат туғилса, МИ-8 лар ҳам шу ерга кўчирилади.

Жиззах авиакорхонасининг истиқболи янада порлоқ. 1985 йил охирларигача бу ерга Сергелидан ҳамма самолёт ва вертолётлар кўчирилади. Бу нарса Жиззах даштини ўзлаштириш кўламининг тобора ўсаётганлиги билан боғлиқдир. Шу кунларда Жиззахда авиаторлар шаҳарчасини бунёд этиш бошлаб юборилди. Сергели базаси эса машғулотлар ўтказадиган марказга ҳамда дам олиш зонасига айлантирилади.

Истиқболга саёҳат қилишда давом этамиз. Шу ўринда аввало тошкентликларни хурсанд қилмоқчимиз. Энг замонавий, бир соатда 3 минг нафардан зиёд йўловчиларни учириб юбориш қувватига эга янги аэропортни қуриш ғояси маъқулланди. Яна бир неча йилдан сўнг Тошкентдан 30—40 километр нарида жойлашадиган янги аэровокзални қуришнинг техникавий-иқтисодий асосларини яратишга киришилади. Мавжуд аэровокзал эса маҳаллий линиялардаги самолётларни қабул қиладиган бўлади. Янгиси эса марказий ва халқаро линиялардаги самолётларга хизмат кўрсатади. Шуни қайд этиш керакки, ҳозирги аэропорт атрофидаги уй-жой кварталлари авиаторлар билан келишмасдан туриб қурилганлиги ўз салбий таъсирини кўрсатяпти. Шаҳар қурилиши билан шуғулланаётган архитектор ва бинокорлар аввалги хатоларни қайтармайдилар, деган умиддамиз.

Янги аэропортда фақат ИЛ-62, ИЛ-86 ва бошқа хил катта реактив лайнерлар парвоз қилади. Ана ўшанда Тошкентни Европадаги социалистик мамлакатларнинг пойтахтлари, шунингдек. Жанубий ва Жануби-Шарқий Осиё давлатлари билан боғловчи тўппа-тўғри трассаларни очиш имкониятига эга бўлинади.

Ўзбекистон авиаторларининг яқин келажакдаги режалари ҳамда орзу-умидлари ана шундан иборат. Уларнинг рўёбга чиқиши турган гап.

Э. САЪДУЛЛАЕВ.

МУСОБАҚАДОШЛАР МАСЛАҲАТИ — ИШИМИЗГА МАДАД

Суратда: мусобақадошлар — Туркманистон ССР Тошовуз область, Ленин районидаги Тельман номли колхоз партия ташкилотининг секретари Исмоил Искандаров, Тахта районидаги «Москва» колхози раиси Оллоберди Оразов ўртоқлар Хива районидаги Ленин номли колхоз раиси Маҳмуд Нуниёзов ва илғор бригада бошлиғи Отабой Ёқубов билан ғўза ривожини кўздан кечиришяпти.

К. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

ИЛҒОРЛАР ДАЛАСИДА

ЧИНОЗ (**«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири**). Озарбайжонлик ўзаро текшириш бригадаси аъзолари группасининг раҳбари Уджар район партия комитетининг биринчи секретари А. А. Керимов Озарбайжон пахтачилик илмий-тадқиқот институтининг бўлим мудири О. Р. Ахвердиев ўртоқлар Киров номли колхознинг уч марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова бошлиқ комплекс механизациялашган бригадаси ишлари билан батафсил танишдилар.

— Гектаридан неча центнердан «оқ олтин» хирмони кўтармоқчисизлар? — сўради ўртоқ А. А. Керимов.

— 60 центнердан, — жавоб берди Турсуной.

— Ялпи ҳосилнинг қанчаси машиналарда териладди?
—қизиқди О. Р. Ахвердиев.

— Биз, бригадамизда етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини қўл кучи ишлатмасдан фақат машиналарда теришга одатланганмиз. Шу сабабли план ва мажбуриятлар бир ҳафта-ўн кунда бажариляпти, сорт юқори, таннарх арзон бўляпти, — изоҳ берди бригадир.

Меҳмонлар «Октябрь 40 йиллиги» колхозида ҳам пахтадан юқори ҳосил етиштириш учун мусобақа кучайтирилаётганини таъкидладилар. Шуниси қувончлики, кўпчилик бригадаларда чеканка сифатли қилиб ўтказилган.

БЎЛИК ҚЎСАКЛАР

Қорақалпоғистон Автоном республикаси меҳнаткашлари юбилей йилида 410 минг тонна пахта, 350 минг тонна шоли, 160 минг тонна маккажўхори дони етиштиришга аҳд қилганлар. Сут, гўшт, тухум ва бошқа хил маҳсулотлар етиштиришни кўпайтириш, сорти ва сифатини яхшилаш мажбуриятларини олганлар. Ана шу мажбуриятлар қандай бажариляпти?

Қардош Туркманистон ССР ўзаро текшириш бригадасининг аъзолари автоном республиканинг пахтазорлари, маккажўхоризорлари, чорва фермаларида бўлиб, олинган мажбуриятларнинг ижросини кўздан кечирмоқдалар, ютуқларни таъкидлаб, камчиликларни дўстона очиб ташламоқдалар, қимматли маслаҳатлар бермоқдалар. Тошовуз область халқ контроли комитети раиси Т. Сафаров бошчилигидаги ўзаро текшириш бригадаси аъзолари уч группага бўлиниб, ҳамма жойда қизғин иш олиб бормоқдалар. Калинин район партия комитетининг иккинчи секретари А. Мадаминов бошчилигидаги группа Хўжайли, Шуманай, Ленинобод ва Қўнғирот районларининг колхоз ва совхозларида бўлишди.

— Бу районларда пахтадан 50—60 центнердан ҳосил олиш ҳаракати тобора кучайтирилаётгани, ғўзалар комплекс парвариш қилинаётгани, айниқса, сув кам бўлган бу йилги шароитда ҳар қатра сувдан оқилона фойдаланилаётганини кўриб қувондик, — дейди А. Мадаминов. — Илғор бригадаларга қарашли майдонлардаги ғўзаларнинг ҳар тупида 6—7 та, ҳатто ундан кўпроқ қўсак бунёдга келтирилган. Хўжайли районидаги Ленин номли, Шуманай районидаги «Шуманай» совхоз-техникуми, Ленинобод районидаги «Ленинград» совхози далаларида ғўзалар қийғос ҳосил тўплаяпти, қўсаклар тез етиляпти. Бошқа хўжаликларда ҳам шундай манзарани кўриш мумкин.

Мусобақадош дўстлар чеканка ҳосилдорликни 3—4 центнер кўтаришини таъкидлаб, бу муҳим агротехника тадбирини машиналар ёрдамида иложи борича тезроқ тугаллашни маслаҳат бердилар. Улар чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун озуқа базасини мустаҳкамлаш, хусусан маккажўхоридан 95—100 центнердан дон олиш мажбуриятини сўзсиз бажариш, ўрим-йиғимни ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш зарурлигини таъкидладилар.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЛИВАНДАН ҚЎЛИНГНИ ТОРТ!

Исроилнинг Ливандаги ваҳшиёна агрессиясига қарши Ўзбекистонда норозилик тўлқини тобора кучаймоқда. Ўтказилаётган митингларнинг қатнашчилари сионист босқинчилар босиб олинган ерлардан дарҳол олиб чиқиб кетилишини талаб қилмоқдалар, ўртоқ Л. И. Брежневнинг таклифларини астойдил қўллаб-қувватламоқдалар. Ўртоқ Л. И. Брежнев «Правда» газетаси саволларига жавобларида Яқин Шарқ проблемасини бартараф этишнинг реалистик йўлини баён этиб берди.

— Исроилликлар бир неча ҳафтадан буён ўтказиб келаётган ғоят шафқатсиз жабр-зулм фаластинлик ва ливанлик ватанпарварларнинг иродасини бука олмайди, — деди Тошкент Ботаника боғи ходимлари коллективининг бўлиб ўтган митингида кичик илмий ходим Н. Зиновьева.

Митинг қатнашчилари Исроил босқинчилари ва уларнинг америкалик ҳомийлари Фаластин ҳамда Ливан халқларининг қонуний ҳуқуқларига қилаётган ҳамласи дарҳол тўхтатилишини талаб этдилар.

* * *

Фаластин ва Ливан халқлари учун оғир синов кунларида Совет Иттифоқи шу халқларнинг адолатли курашини қўллаб-қувватлаётганлигини яна бир бор қатъиян билдирди, деди механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Э. Алиев Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида бўлиб ўтган митингда. — Ўртоқ Л. И. Брежнев барча совет кишиларининг ўй-фикрлари ва орзу-умидларини ифода этиб «Правда» газетасининг саволларига жавобларида мустақил Фаластин давлати вужудга келтирилганидан кейингина Яқин Шарқда тинчлик таъминланиши мумкин, деди. Биз бу таклифни астойдил маъқуллаймиз ҳамда Фаластин ва Ливан ватанпарварларига қарши жабр-зулм дарҳол тўхтатилишини талаб қиламиз!

* * *

Хоразм областидаги Хонқа палос фабрикасида Исроилнинг Ливандаги агрессиясига қарши норозилик митинги бўлиб ўтди.

— АҚШ империалистлари Исроил босқинчиларининг қўли билан қирғинчилик сиёсатини ўтказмоқдалар, деди митингда сўзга чиққан рассом К. Искандарова. У Фаластин ва Ливан халқларининг жаллодлари жавобгарликка тортилишини бутун коллектив номидан талаб қилди.

(ЎзТАГ).

СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олайлик

ТУЯМЎЙИН — УРГАНЧ ҚУВУР АРИҒИ ЁТҚИЗИБ БЎЛИНДИ

Туямўйин — Урганч қувур ариғи қурилишида сўнгги чок пайванд қилиб бўлинди. СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа пешқадамлари — «Средазремстройтрансгаз» трестидан Борис Клюев бошлиқ электр пайвандчилар бригадасига ана шундай фахрий ҳуқуқ берилди.

Диаметри бир метрдан ошадиган пўлат ўзан салкам 90 километр масофага чўзилди. Сунъий дарё жанубдан шимол томон бутун Хоразм воҳасини, жазирама чўлни, пахтазорлар ва шолипояларни, ўнлаб суғориш системаси каналларини кесиб ўтди. Клюев бригадаси ҳар куни бир ярим-икки километр қувурни пайвандлади. Бу — нормадан анча кўпдир. Темур Галиуллин, Александр Сагитов, Анатолий Иванов, Александр Кропивка каби ишчилар бир қанчадан турдош касбларни ўзлаштириб олдилар.

Челябинск қувур прокат заводининг коллективи пўлат ариқ қурилишини жадаллаштиришга муносиб ҳисса қўшди. Челябинскликлар шартномада кўзда тутилган миқдордаги қувурларни бу ерга ўз вақтида етказиб бердилар.

Сунъий дарё Туямўйиндан Урганчга бир кеча-кундузда 200 минг кубометрдан кўп сув бериб туради. Гидроиншоот қурувчиларнинг навқирон шаҳри Дружба, Хазорасп, Боғот, Хонқа, Урганч районларининг кўпгина хўжаликлари магистралдан сув олади. Келгусида пўлат ариқни яна 40 километр узайтириб, уни Янгибозор, Шовот ва Гурлан районларига етказиш кўзда тутилмоқда.

(ЎзТАГ).

МЕҲНАТ РАПОРТЛАРИ

Тошкент области саноат корхоналарининг коллективлари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини амалга ошира бориб ва социалистик мусобақани кенг авж олдириб маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг кўпчилик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан 1982 йил етти ойи планини муддатидан илгари, 27 июлда бажардилар. Июль охиригача планга қўшимча равишда 77 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот реализация қилинади.

* * *

Ўзбекистон пойтахти саноат корхоналарининг меҳнат коллективлари «СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» шиори остида социалистик мусобақани кенг авж олдириб, маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш етти ойлик планини муддатидан илгари, 27 июлда адо этдилар.

20 мингдан кўпроқ илғор ишчи, 20 та корхона, мингдан кўпроқ цех, участка, бригада ўз имкониятларини ҳисоблаб, илгари қабул қилинган мажбуриятларини қайта кўриб чиқдилар ва йиллик планни Улуғ Октябрнинг 65 йиллигигача бажаришга қарор бердилар.

* * *

Самарқанд области саноат корхоналарининг коллективлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларни муносиб бажариш учун мусобақалашиб, маҳсулот реализация этиш етти ойлик планини 26 июль куни барвақт бажардилар.

Ой охиригача пландан ташқари 22 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади.

(ЎзТАГ).

АВТОТРАНСПОРТДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНАЙЛИК

РЕСПУБЛИКА ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа доимий комиссиясининг 27 июлда бўлиб ўтган мажлисида республика министрликлари ҳамда идораларининг автомобиль транспортидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш борасидаги иши муҳокама қилинди.

Доимий комиссиянинг аъзолари ўз нутқларида республика идоралари ва министрликлари автомобиль транспортидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш ва унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан муайян ишларни амалга оширзётганлигини қайд этиб ўтдилар. Ҳар йили республика автомобиль транспортида сал кам бир миллиард тонна юк ва 1,7 миллиард пассажир ташилади.

Шу билан бирга текшириш амалга оширилаётган ишларда жиддий камчиликлар борлигини кўрсатди. Автомобиль корхоналарида транспортнинг бир қисми турли сабабларга кўра бекор туриб қолмоқда. Автомобилларнинг юксиз қатнаш ҳолати кўп. Майда автомобиль хўжаликлари секинлик билан тугатилмоқда. Бир қанча автомобиль корхоналарида бригада пудрати суст жорий этилмоқда. Ёнилғи-мойлаш материалларини тежаш ишлари етарли даражада ўтказилмаяпти, айрим жойларда ёнилғи сарфлаш устидан контроллик сусайтириб қўйилган.

Транспорт, йўл хўжалиги ва алоқа комиссияси қабул қилинган қарорда министрликлар ва идораларга мавжуд камчиликларни бартараф этиш, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини бажариш ҳамда агросаноат комплекси корхоналарига транспорт хизматини бутун чоралар билан яхшилашга қаратилган вазифаларни амалга ошириш юзасидан тадбирларни ишлаб турмушга татбиқ этишни тавсия қилди.

(ЎзТАГ).

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

● **ГДР МАШИНАСОЗЛАРИНИНГ МУВАФФАҚИЯТЛАРИ**

БЕРЛИН. Шу беш йиллика ГДРда дон ўриш машиналари, комбайнлар ва бошқа қишлоқ хўжалик машина-механизмларини ишлаб чиқариш қарийб 50 процент кўпаяди. Республика қишлоқ хўжалик машинасозлигининг етакчи корхонаси — «Фортшрит» комбинати бу вазифани бажаришга муҳим ҳисса қўшмоқда. Ҳозирги вақтда комбинат цехларида далалар ва фермаларда фойдаланишга мўлжалланган турли типдаги мингга яқин машина ва агрегат ишлаб чиқарилмоқда. Бу машина ва агрегатларнинг кўпи Совет Иттифоқидаги, бошқа социалистик мамлакатлардаги корхоналар ва илмий марказлар мутахассислари билан кооперация асосида яратилган.

● **ХАЛҚАРО ЛАГЕРЬ**

БУДАПЕШТ. Венгриянинг йирик саноат маркази — Мишкольц шаҳрида студентлар қурилиш отрядлари халқаро лагери очилди. Олтита социалистик мамлакат, шу жумладан, Совет Иттифоқидан келган йигит ва қизлар ёзги каникул вақтида В. И. Ленин номидаги металлургия комбинатида янги конвертор цехини қуришда венгриялик тенгдошларига ёрдам берадилар.

● **КАСБ ЎРГАНИШ УЧУН**

ГАВАНА. Кубалик йигит ва қизлардан 11 мингдан кўп киши Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларнинг саноат корхоналарида ишчи касбларини ўрганмоқдалар. Бу йил индустриянинг тўқимачилик, химия, металлургия, машинасозлик, электроника ва бошқа тармоқларига қарашли фабрика ва заводларда ишчи касбларини эгаллаш учун кубалик ёшлардан яна 400 киши Совет Иттифоқи, ГДР, Венгрия ва Чехословакияга жўнаб кетади. (ТАСС).

БОЛГАРИЯ. Машҳур Қозонлиқ водийсида хушбўй мой берадиган атиргул барглари терими давом этмоқда.

Ҳозир Болгария атиргул мойини ишлаб чиқариш бўйича жаҳонда биринчи ўринни эгаллайди. Атиргул мойи 30 дан ортиқ мамлакатга, шу жумладан Совет Иттифоқига етказиб берилмоқда.

Суратда: гул терувчи қизлар. София пресс — ТАСС фотоси.

АГРЕССИЯ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Исроил қўшинлари Ғарбий Байрутни қуруқликдан, денгиз ва ҳаводан тўпга тутиш ва бомбардимон қилишни давом эттирди, денгиздан десант туширишга уриниб кўрди.

Босқинчилар ваҳшиёна бомбардимонлар қилиш билан бирга Байрут ҳимоячиларига руҳий тазйиқ кўрсатишни давом эттирмоқда. Бош министр Бегин Исроил қўшинлари Байрутнинг ғарбий секторини бундан буён ҳам муттасил тўпга тутаверади, деб бамайлихотир гапирди, Тель-Авив «проблемани ҳарбий йўл билан ҳал этиш имкониятини назардан қочирмайди» деб таъкидлади. Исроил ташқи ишлар министри Шамир эса Ливанга Қўшма Штатларнинг ижозати ва мадади билан бостириб кирилганлигини очиқдан-очиқ эътироф этди.

Фаластин Озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Я. Арафат ГДР телевидениесининг мухбири билан қилган суҳбатида курашимиз Фаластин Озодлик ташкилотини назар-писанд этмаслик мумкин эмаслигини кўрсатди, деди. Бу кураш фаластинлик араб халқининг проблемаси Яқин Шарқ проблемасининг ўзаги эканлигини тасдиқлади. Шу проблемани одилона ҳал этмай регионда тинчлик ва барқарорлик таъминланиши мумкин эмас. Бу проблема Фаластин халқи ўз тақдирини ўзи белгилаш ва мустақил Фаластин давлатини тузиш ҳуқуқини ўз ичига олган бўлур эди. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

ПАРИЖ. Фаластинлик араблар ўз ватанига эга бўлиш ва ўз миллий давлатини тузиш ҳуқуқига эгадирлар. Исроил Ливанга қарши агрессиясини тўхтатибгина қолмай, шу билан бирга ўзи босиб олган араб территориялари — Иордан дарёсининг Ғарбий соҳили ва Ғазо секторидан чиқиб кетиши керак. Жаҳон яҳудийлар конгрессининг собиқ президенти Наум Гольдман Францияда чиқадиган «Темуаньяж кретьен» журнали мухбири билан суҳбатда шуни гапирди.

Яқин Шарқ проблемасини, деди у, фақат Яқин Шарқ юзасидан барча манфаатдор томонлар иштирокида халқаро конференция чақириш ва фаластинлик араб халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини амалга ошириш йўли билангина ҳал этиш мумкин.

ТОКИО. Бу ерда Япония касаба союзлари бош кенгашининг навбатдаги 66-съезди ўз ишини бошлади. Съездда мамлакатнинг энг катта касаба союз бирлашмаси — Япония касаба союзлари бош кенгашига аъзо бўлган 4,5 миллион кишидан 600 дан кўп делегат қатнашмоқда.

ДАМАШҚ. Сурия президенти Ҳафиз Асад бу ерга визит билан келган Саудия Арабистони бош министрининг биринчи ўринбосари валиаҳд шаҳзода Абдуллаибн Абдил Азиз ас-Саудни қабул қилди. САНА агентлигининг хабар беришича, учрашув вақтида Ливандаги ва умуман Яқин Шарқ районидаги аҳвол тўғрисида ўзаро фикрлашиб олинган.

(ТАСС).

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

ТЕРРОР — СИОНИЗМ ҚУРОЛИ

Бугунги кунда жаҳон жамоатчилигининг диққат эътибори Яқин Шарқдаги воқеаларга қаратилган. Исроил ҳарбийлари Ливанда ваҳшиёна ва қонли уруш олиб бормоқдалар, Вашингтон ҳомийлигидаги бу ваҳшийликлар эса гитлерчи фашистларнинг қилмишини тўла эслатади. Дарҳақиқат, Исроил босқинчиларининг Фаластин масаласини фашистларча ҳал қилишга уринаётганлигини конкрет фактларда аниқ кўришимиз мумкин.

Босқинчилар босиб олинган территорияларда ўзларини безбетларча ва шафқатсизларча тутмоқдалар, фаластинлик қочоқлар елкасига оқ крест тақиб юришни талаб қилмоқдалар. Гитлерчилар ҳам яҳудийларни худди шундай олти бурчакли юлдузчани тикиб геттоларга ҳайдардилар. Тель-Авив босиб олган шаҳарларда ўзининг пулини муомалага киритди, ҳарбий губернаторлар тайинлаяпти, кетма-кет тинтувлар ўтказмоқда. Армия кетидан бу ерларга қуролланган гражданлар тўдаси келтириб ташланяпти... Буларнинг ҳаммаси фашизмни эслатмайдими, ахир?!

Исроил учун фашизм янги ҳодиса эмас. Буни яқин ўтмишга назар ташласак жуда яққол биламиз: Исроил давлати вужудга келиши билан бу ерда терроризм, сионизм ва фашизм туғилган. 1948 йилнинг 14 майида, яъни Исроил давлатини ташкил қилиш арафасида сионист каллакесарлар Дейр-Ясин деб аталмиш Фаластин қишлоғига ҳужум қилиб, унинг 250 дан ортиқ аҳолисини қириб ташлаганлар. Ана шундай метод билан сионистлар ўз давлатини барпо қилганлар. Фаластинликларга нисбатан ваҳшиёна жиноят тарихи ҳам ана шундан бошланган. 1948 йил 15 майда биринчи исроил-араб уруши бошланди, натижада 17 минг квадрат километрдан иборат Фаластин территорияси сионистлар қўлига ўтди. 1967 йил июнь босқинчилигидан кейин эса бутун Фаластин ери Тель-Авивники бўлиб қолади. Шу тариқа ўз она еридан қувилган фаластинликлар бугунги кунда турли араб мамлакатларида ватангадо бўлиб юрибдилар. Уларнинг мутлақ кўпчилиги бутун умрларини қочоқлар лагерларида ўтказмоқдалар.

Сионизм ва фашизм эгизак, улар бир медалнинг икки томони. Сионизм дастлаб, бутун дунёга тарқалиб кетган яҳудийларни бир жойга бирлаштириб, ягона миллий давлат тузиш мақсадида яҳудий буржуазиясининг миллатчилик оқими сифатида туғилади. Исроил давлати вужудга келиши биланоқ, сионистлар янги программа билан — бутун яҳудийларнинг ҳамкорлиги ғояси билан чиқа бошладилар. Бугунги кунда эса, сионистлар ўзгалар ерига кўз олайтириб, кимларнидир устидан ҳукмронлик қилишни даъво қиляптилар ва буни амалга оширишга уриняптилар ҳам.

Сионизм икки юзламачи идеологиядир. У ўзини эзилган, хўрланган ва қувғин этилганлар ҳомийси қилиб кўрсатиб, амалда ирқчиликни ошкора тарғиб қилади. Араб аҳолисини Фаластиндан ҳайдаб чиқариш ва «Евфрат — Нил» территория даъвоси — Исроилнинг расмий давлат сиёсатидир. Бу — империализм қозонида қайнаган ва арабларга қарши қаратилган миллатчилик ва шовинистик сиёсатдир.

Сионизм терроризмдан актив фойдаланмоқда. «Биз фаластинликларни ҳамма жойда — ердами, сувдами, ҳаводами — қаерда рўпара келса, ўша ерда йўқ қиламиз ва таъқиб этамиз». Бу сўзлар Исроил бош министри Бегин томонидан айтилган. Шуни таъкидлаб ўтиш керакки, ҳозирги Исроил ҳукуматининг барча корчалонлари ўтмишда турли террористик ташкилотларда иш олиб борганлар.

Эндиликда Ливандаги ваҳшийликлар бош министр Бегин ва унинг номи билан бевосита боғлиқдир. У 40-йиллардаёқ армиядан қочиб келиб, террористик тўдага раҳбарлик қилади ва туб араб аҳолисини қириб ташлашда қатнаша бошлайди. Парламентга депутат бўлиши билан у ўзининг ирқий, фашистик ниятини амалга оширишга киришади. Турли ҳийла-найранг билан ҳукумат составига киради ва унга бошлиқ бўлади. Бунда Вашингтондаги ҳамтовоқлари унга ёрдам берадилар, Бегин эса уларга қуллуқ қила бошлайди. Ҳокимият тепасига келган 1977 йилда у шундай деган эди: «Американикларнинг бизга ёрдам бераётганликларининг боиси шундаки, биз АҚШнинг ҳаётий муҳим манфаатларини амалга оширишда жуда жиддий роль ўйнаймиз». Шунинг учун ҳам Оқ уй хўжайини жаноб Рейган Исроил бош министри билан «ҳурматли Менахем» деб қучоқ очиб сўрашади, чунки у Америка империализми режаларини Яқин Шарқда бажонидил амалга ошириб келяпти-да. Ҳатто, Исроилнинг «асосчиси» бўлмиш Бен-Гурион ҳам 1963 йили Бегин ҳақида қуйидагиларни айтишга мажбур бўлди: «Бегин бутун кучини абсолют ҳокимиятни вужудга келтириш учун тиришади. Мен уни халқаро ва ички нуқтаи назардан Исроил учун катта хавф деб биламан. Менда шак-шубҳа йўқки, Бегин Гитлерни ёмон кўради, бироқ бу нафрат уларнинг бир-биридан фарқ қилишини билдирмайди».

Фактлардан кўриниб турибдики, Исроил аллақачон фашистик давлатга айланиб қолган, чунки бу ерда коммунистларни, шунингдек, Бегиннинг босқинчилик сиёсатига қарши чиқаётганларнинг барчасини таъқиб остига олмоқдалар. Мамлакатда ирқий камситиш, қўшни мамлакатларга нисбатан босқинчилик, босиб олинган территорияларда террор, жосуслик ва бузғунчилик фаолияти — буларнинг ҳаммаси фашизмга хосдир.

Бегиннинг айрим баёнотлари ҳам уни фашизм изидан бораётганлигини кўрсатади. Бир вақтлар у «Фаластинда икки халқнинг яшаши учун жой йўқ... Бирдан-бир йўл арабларсиз Фаластин... бошқа йўл бўлиши мумкин эмас» деган эди. Яқинда у «Ким урушни бошлар экан, у тинчлик бўлишини истайди, ким қон тўкаётган бўлса, у буни қон тўкишни тўхтатиш учун қилади» деб иккиюзламачилик қилди. «Мақсадимизга эришиш йўли даҳшатларга тўла ва фожиали бўлади» деб давом этади у. Бегиннинг фикрича, фожиа, албатта фаластинликлар бошига тушади. Бу гапларнинг ҳаммаси унинг «зўрлик зарурият» деган сафсатасидан келиб чиққан.

Халқаро империализм ўзининг Яқин Шарқдаги позициясини Исроил қўли билан сақлаб қолишга, мустамлакачилик занжирларини узиб ташлаб, мустақил ҳаёт йўлига ўтиб олган араб халқларининг озодлик ҳаракатларига тўсқинлик қилишга уринмоқда. Империалистик кучлар бу мақсадларига эришиш учун сионизм ва фашизмдан фойдаланмоқдалар.

Сионизм ва фашизм — монополистик капитал охуридан ем ейдиган шовинистик ва антикоммунистик идеологиядир. Бу идеология бугунги кунда Исроил агрессияси манфаатларига хизмат қилаётган АҚШ ҳукмрон доираларининг агентураси, империализм арсеналидаги заҳарли воситадан бошқа нарса эмас. Бу идеологиянинг оддий меҳнаткаш яҳудийлар билан, улар қайси мамлакатда яшамасинлар, ҳеч қандай умумийлиги йўқ, у империалистик корчалонларнинг синфий мақсади билан боғлангандир.

Фашистик давлат — бу давлат монополистик капитали билан боғланган ўта реакцион ва шовинистик унсурларнинг антикоммунистик ва террористик диктатурасидир. Шунга кўра, қаерда фашизм ҳокимият тепасига келса, ўша ернинг ўзидагина эмас, балки барча халқлар ва демократик кучлар учун ҳам жиддий хавф ҳисобланади. Фашизмнинг ҳокимият тепасига келиши мамлакатни телбаларча ҳарбийлаштириш, ташқи сиёсатда авантюризмни кучайтириш демакдир. Шунинг учун, ўз ҳақ-ҳуқуқи, мамлакат озодлиги учун, дунёни революцион тарзда ўзгартириш учун курашаётганларнинг барчаси коммунистлар раҳбарлигида халқаро империализмнинг агрессив режаларини фош қилиб, агрессив хуружларига қарши кескин кураш олиб бормоқлари лозим.

Исроил урушқоқлари Фаластин проблемасини фашистларча ҳал этишга шармандаларча уриниб кўрмоқдалар. Улар бу мақсадларига эриша олмайдилар. Чунки, фаластинликлар фожиали вазиятда сабот-матонат билан жасорат кўрсатмоқдалар. Бу эса, Л. И. Брежнев таъбири билан айтганда, «улар жонли халқнинг жонли ишини ҳимоя қилаётганликларини ва уларни енгиш мумкин эмаслигини янада зўр куч билан тасдиқлайди».

Ф. ИСМОИЛОВ,
философия фанлари кандидати, доцент.

ДЎСТЛИК, ҚАРДОШЛИК ТИМСОЛИ

ТОШКЕНТ — МОСКВАЛИКЛАР НИГОҲИДА

Ҳар куни пойтахтимиз Тошкент шаҳрига Москва ва мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидан юзлаб сайёҳлар ташриф буюрадилар. Улар шаҳримизнинг диққатга сазовор жойлари, маданияти ва санъати билан танишадилар.

[illegible] Москванинг [illegible] майдонида [illegible] билан суҳбатлашдим. [illegible] А. М. Смагина [illegible] билан суҳбатлашдим.

— Тошкент шаҳрида бўлишни жуда орзу қилардим. Комбинатимиз у ерга экскурсия ташкил этиб қолди. Орзуим рўёбга чиқди. Республикамиз пойтахтига эрта билан учиб келдик. Биз Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдик. Ям-яшил дарахт ва гулларга бурканган Ленин майдони жуда гўзал. В. И. Ленин музейининг Тошкент филиалида, Навоий номидаги Ўзбек давлат академик Катта театрида бўлдик, [illegible] операсини тингладик.

— Биласизми, — деди суҳбатдошим, — [illegible] Д. Петухова [illegible] «Тошкент — дўстлик ва бирдамлик шаҳри» [illegible]. Ҳақиқатан ҳам шундай. [illegible] «Совет Ўзбекистони» газетаси орқали меҳмондўстлиги учун тошкентликларга [illegible] миннатдорчилик билдираман.

[illegible] дик. Ҳозирги Тошкентнинг қиёфаси қандайлигини биламан-у, бироқ бир нарсани таъкидламоқчиман — одамларингиз жуда ажойиб. Улар сўнгги бурда нонни ҳам баҳам кўрадилар. Қалб саховати ва олижаноблик мана шунда. Шаҳрингизда яна бир бор бўлиб, ўтган вақт ичида у қанчалик гўзаллашганлигини ўз кўзим билан кўришни жуда истайман. Ҳалқларингиз чинакам дўстлигидан. Тошкент учун оғир дамларда барча иттифоқдош республикалар ёрдам қўлини чўзганлиги бунинг далилидир. Имкониятдан фойдаланиб тошкентликларга [illegible] учун самимий [illegible] қалбдан [illegible]раман.

* * *

Кунлардан бир куни эски танишларим бўлмиш Петровлар мени меҳмонга таклиф қилишди. Мен бу таклифни [illegible] қабул қилдим. [illegible] отландим. [illegible] гулли [illegible]. Ал[illegible] қол[illegible] мен [illegible].

— Ўзбек чинниларидан сизларда [illegible] пайдо бўлиб қолди?

— [illegible] Тошкентда [illegible] тушун[illegible].

— Тошкентда бўлганмисиз?

— Бир ҳафта илгари [illegible] кўргани Тошкентга [illegible].

— Тошкент ҳақида таассуротларингиз қандай? — Жуда гўзал шаҳар. Биз Ленин номли майдонда бўлдик. [illegible] жойларини [illegible]. Янги қурилган «Москва» меҳмонхонасини кўрдик.

Шаҳрингиздаги бозорларни айландик. Бу ҳақиқий осори-атиқаларга бой шаҳар. Бу шаҳарни биз жуда севиб қолдик. Ҳа, чинакамига севиб қолдик. Биз ўзбек санъати билан жуда яхши танишмиз. Москванинг ўзида сизларнинг ажойиб ансамблингиз «Баҳор» ижросида рақслар томоша қилгандик. Тошкентда эса Навоий номли театр спектаклларида бўлдик ва кўплаб ўзбек кинематографистларининг бадиий фильмларини томоша қилдик ҳамда уларга қойил қолдик. Сизнинг ўлкангизни «оқ олтин» ўлкаси, деб бежиз айтишмайди. Халқингиз ҳам жуда меҳнатсевар.

* * *

Москвалик қурувчи Д. Н. Иванов билан электричкада танишиб қолдим.

— Сиз тошкентликмисиз? — сўради у. Мен унга тасдиқ маъносини билдирдим.

— Пойтахтингизда бўлганман, зилзиладан сўнг у ерда уй-жойлар қурган-

* * *

СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг экскурсоводи В. А. Любимова билан кўргазма павильонларидан бирида танишдим.

— Айтингчи, Халқ хўжалиги ютуқлари виставкаси катта байрам — СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига қандай янги экспозициялар тайёрламоқда?

— Виставка павильонларида тез орада барча иттифоқдош республикалар, уларнинг ютуқлари намойиш этилади. Томошабинлар Ўзбекистон — мамлакатимизнинг асосий пахта базаси, асосий тўқимачилик корхоналари, пахта териш машиналари ишлаб чиқариш маркази эканлигини билиб оладилар. Ўзбекистонга бағишланган экспозиция 60 йил ичида республикада маданият, санъат ва илм-фаннинг тараққиёти ҳақида ҳикоя қилади. Республика эришган ютуқлардан ҳар қанча фахрланса арзийди.

Тошкентда бўлган яна кўплаб москваликлар билан суҳбатда бўлдим. Уларнинг барчаси Ўзбекистон пойтахти — меҳмондўст Тошкент ҳақида зўр завқ-шавқ билан гапирдилар.

М. БОБОХОНОВ.

АХБОРОТ

ТАЪТИЛ КЎНГИЛЛИ ЎТЯПТИ

Янгийўлда шаҳар меҳнаткашлари ўғил-қизлари ёзги каникулни кўнгилли ўтказишлари учун шаҳардаги Пушкин номли истироҳат ва маданият боғида очилган пионерлар лагерида сменада 150 дан ортиқ пионер ва ўқувчи ҳордиқ чиқарди.

Ўқувчиларнинг кўнгилли дам олишлари учун ҳамма нарса муҳайё. Ўқувчилар ўртасида турли спорт мусобақалари ўтказиляпти. Бундан ташқари дам олувчилар областнинг диққатга сазовор жойларига сафар қиладилар. Экскурсия давомида гербарийлар тўплаб, мактаб биология кабинетини бойитишади. Лагерда малакали тарбиячилар, вожатийлар ва бошқа ходимлар ишлаб турибди.

Т. ЮСУПОВ.

ЯНА ИККИ ХЎЖАЛИК

Навоий область Қизилтепа районида янгидан икки совхоз ташкил этилди. Шундан бири «Рассвет» совхози чорвачилик озуқалари етиштиришга мўлжалланган. Хўжалик территориясига кирган Маликчўл даштларида шу йилнинг ўзидаёқ 500 гектар майдонда деҳқончилик қилинади. Иккинчиси — «Гулбоғ» хўжалиги эса асаларичиликка ихтисослашди. Йил охиригача бу ерда асаларл кутиларининг сони 10 мингтага етказилади.

Т. ФАЙЗИЕВ.

ҚУРУВЧИЛАР СОВҒАСИ

Яқинда Кўрик Нишон райони марказининг жажжи ўғил-қизлари яхши совға олишди. Бу ерда 140 ўринли болалар боғчаси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Районлараро электр тармоқлари бошқармасига қарашли «Қуёшли» деб ном берилган бу болалар боғчаси биносини «Қаршистрой» бошқармасига қарашли 65-ремонт-қурилиш бошқармасидан Олтин Хўжаев бошлиқ участка бинокорлари барпо этдилар.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ МИНИСТРЛИГИ
ОЛИЙ МЕДИЦИНА (фармацевтика) ВА УРТА МАХСУС БИЛИМ ЮРТЛАРИГА
қуйидаги ихтисосликлар бўйича
1982—83 ўқув йили учун

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
(Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 103-уй)
Даволаш профилидаги врач, стоматолог, санитария-гигиена профилидаги врач.

М. И. КАЛИНИН НОМИДАГИ АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
(Андижон шаҳри, Навоий проспекти, 136-уй)
Даволаш профилидаги врач, педиатр.

ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕТИКА ИНСТИТУТИ
(Тошкент шаҳри, Кафанов кўчаси, 35-уй)
Провизор.

И. П. ПАВЛОВ НОМИДАГИ САМАРҚАНД ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
(Самарқанд шаҳри, Житомир кўчаси, 6-уй)
Даволаш профилидаги врач, педиатр.

Даволаш, педиатрия ва санитария-гигиена факультетларида ўқиш муддати 6 йил, стоматология факультетида — 5 йил. Тошкент фармацевтика институтида ўқиш муддати — 5 йил.
Аризалар 31 июлгача қабул қилинади.
Кириш имтиҳонлари 1 дан 20 августгача, студентликка ўтказиш 21 августдан 25 августгача

Й. ОХУНБОБОЕВ НОМИДАГИ РЕСПУБЛИКА МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Тошкент шаҳри. Барнаул кўчаси, 9-уй. Телефон 48-07-91).
Фармацевт, фельдшер, фельдшер-лаборант, санитария фельдшери, умумий профилдаги медицина ҳамшираси.
Ўқиш кундузги ва кечқурунги формада ўтказилади.

РЕСПУБЛИКА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА МЕДИЦИНА ТЕХНИКУМИ
(Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, Нурхон кўчаси, 6-уй. Телефон 77-55-35)
Тиш техниги, медицина оптикаси, рентген, электромедицина аппаратураларини монтаж ва ремонт қилиш бўйича техник.

П. Ф. БОРОВСКИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ШАҲАР МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Тошкент шаҳри, Ремесленная кўчаси, 8-уй. Телефон 33-41-75)
Акушерка, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.
Тошкентликлар қабул қилинади.

ЧИРЧИҚ МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Тошкент области. Чирчиқ шаҳри, Ломоносов кўчаси, 7-уй. Телефон 51-00-5)
Фельдшер, акушерка, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

АБУ АЛИ ИБН СИНО НОМИДАГИ ЯНГИЙЎЛ МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Тошкент область, Янгийўл шаҳри, Ниёзбош кўчаси, 39-уй. Телефон 57-32).
Фельдшер, акушерка, умумий профилдаги ва болалар даволаш профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

БЕКОБОД МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Тошкент область, Бекобод шаҳри, Николаев кўчаси, 18-уй. Телефон 35-24)
Фельдшер, акушерка, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамшираси.

АНГРЕН МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Тошкент область, Ангрен шаҳри, Пушкин кўчаси, 6-уй. Телефон 21-55)
Фельдшер, акушерка, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

С. СЕГИЗБОЕВ НОМИДАГИ ГУЛИСТОН МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Сирдарё область, Гулистон шаҳар, Ленин кўчаси, 29-уй. Телефон 220-64).
Фельдшер, акушерка, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

ЖИЗЗАХ МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Жиззах шаҳри, Ленин кўчаси, 216-уй. Телефон 347-57)
Фельдшер, акушерка, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.
Ўқиш кундузги ва кечки формада ўтказилади.

Ю. А. ГАГАРИН НОМИДАГИ ҚЎҚОН МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Фарғона области, Қўқон шаҳри, Горький кўчаси, 41-уй. Телефон 24-93)
Фельдшер, акушерка, фельдшер-лаборант, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

МАРҒИЛОН МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Фарғона области, Марғилон шаҳри, Қизил Аскар кўчаси, 16-уй. Телефон 334-18)
Акушерка, фельдшер-лаборант, фармацевт, тиш техниги, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.
Ўқиш кундузги ва кечки формада ўтказилади.

И. Ғ. ЗИЁЕВ НОМИДАГИ АНДИЖОН МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Андижон шаҳри, «Победа» проспекти, 30-уй. Телефон 584-80)
Фельдшер, акушерка, фельдшер-лаборант, фармацевт, умумий профилдаги болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.
Ўқиш кундузги ва кечки формада ўтказилади.

Э. И. ОТАХОНОВ НОМИДАГИ НАМАНГАН МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Наманган шаҳри, Советская кўчаси, 20-уй. Телефон 626-10)
Фельдшер, акушерка, фельдшер-лаборант, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

САМАРҚАНД МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Самарқанд шаҳри, Авиационная кўчаси, 28-уй, Телефон 521-36)
Фельдшер, фельдшер-лаборант, санитария фельдшери, фармацевт, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.
Ўқиш кундузги ва кечки формада ўтказилади.

КАТТАҚЎРҒОН МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Самарқанд области, Каттақўрғон шаҳри, К. Маркс кўчаси, 91-уй. Телефон 25-30)
Фельдшер, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

БУХОРО МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Бухоро шаҳри, Киров кўчаси, 50-уй. Телефон 340-48)
Фельдшер, акушерка, фельдшер-лаборант, санитария фельдшери, фармацевт, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.
Ўқиш кундузги ва кечки формада ўтказилади.

ҚАРШИ МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Қарши шаҳри, Ленин кўчаси, 54-уй. Телефон 36-48)
Фельдшер, акушерка, фельдшер-лаборант, санитария фельдшери, фармацевт, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

ШАҲРИСАБЗ МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Қашқадарё области, Шаҳрисабз шаҳри, Гагарин кўчаси. Телефон 43-58)
Акушерка, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамшираси.

ТЕРМИЗ МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Сурхондарё области, Термиз шаҳри, Октябрь кўчаси, Комсомол проезди, 64-уй. Телефон 37-14)
Фельдшер, акушерка, фельдшер-лаборант, санитария фельдшери, фармацевт, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамшираси.

ХИВА МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Хоразм области, Хива шаҳри, Тинчлик кўчаси, 2-уй. Телефон 30-76)
Фельдшер, акушерка, фельдшер-лаборант, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

НУКУС МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Қорақалпоғистон АССР, Нукус шаҳри, Калинин кўчаси, 112-уй. Телефон 225-66)
Фельдшер, акушерка, фельдшер-лаборант, санитария фельдшери, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИНИНГ КЛИНИКАЛАРИ МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Тошкент шаҳри, Медицина шаҳарчаси, 6-ётоқхона. Телефон 46-24-35)
Акушерка, фельдшер-лаборант, умумий профилдаги медицина ҳамшираси.
Ўқиш кундузги ва кечки формада ўтказилади.

ТЎРТКЎЛ МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ
(Қорақалпоғистон АССР, Тўрткўл шоссеси, Телефон 24-07)
Фельдшер, умумий профилдаги ва болалар даволаш-профилактика муассасалари учун медицина ҳамширалари.

Кундузги бўлимга 8 йиллик ёки ўрта маълумотли 30 ёшгача бўлганлар, кечки бўлимга — ёшидан қатъи назар қабул қилинади.

Кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: директор номига ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат (асли), 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 4 та фотосурат, меҳнат дафтарчасидан кўчирма. Паспорт ёки туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома ва ҳарбий билет шахсан кўрсатилади.

10-синф ҳажмида маълумоти бўлганлар она тили ва адабиёт (иншо), химия (оғзаки); 8 синф маълумоти бўлганлар она тили (диктант), математика (оғзаки), электрон медицина аппаратураси ремонти бўйича уста ихтисоси учун она тили (иншо), математика (оғзаки)дан имтиҳон топширадилар.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

Халқлар дўстлиги орденли «Ўзбекистон» нашриёти қуйидаги китобларни босиб чиқарди:

В. И. ЛЕНИН. «Бир қадам олға, икки қадам орқага». 1982 йил, тиражи 10.000.

Мазкур китоб 1904 йил май ойида чиққан бўлиб, меньшевикларнинг партияга зид хатти-ҳаракатларини фош этишда катта роль ўйнайди. Бу асар — марксча-ленинча назарияни ривожлантиришда, пролетар партияси тўғрисидаги таълимотни ривожлантиришда муҳим босқичдир. Асарда халқаро оппортунизмнинг бир тури бўлган ташкилий оппортунизм, меньшевизм батафсил танқид қилинган.

Ш. УРАЗАЕВ. Ривожланган социализмнинг сиёсий системаси. 1982 йил, тиражи 4000.

Китобчада СССР Янги Конституцияси совет жамияти иқтисодий, сиёсий ва маънавий тараққиётининг, совет умумхалқ давлати чуқур демократизмининг мужассамланган якуни, КПСС совет сиёсий системасининг раҳбар ва етакчи кучи эканлиги ҳақида сўз юритилган. Шунингдек у халқ депутатлари Советлари ишида янги босқич, жамоат ташкилотлари роли ва активлигининг ортиб бориши деган бўлимларни ҳам ўз ичига олган.

С. САНДҚОСИМОВ. Совет кишиси — ватанпарвар-интернационалист. 1982 йил, тиражи 3000.

Рисолада ўз кучларига ишончи комил бўлган, оптимизмга тўлиб тошган совет халқи коммунизм сари дадил одимлаётгани, СССР халқларининг мустаҳкам жипслиги, улар улуғ мақсад йўлида иноқлик билан меҳнат қилаётганлиги ҳақида сўз боради. Унда юксак ишонч туйғусини ўзида мужассамлаштирган совет кишисининг онги, ҳис-туйғулари, хатти-ҳаракати, ҳаётий позициясидаги интернационалистик асос етук социализм куч ва имкониятларини тинмай оширишнинг бош гарови эканлиги мисоллар билан кўрсатилган.

ЕТТИ ИҚЛИМ ГЎЗАЛЛИГИ

Серқуёш ўлкамиз бунёдкорлик меҳнати туфайли тобора гўзаллашиб бормоқда. Кўркам аҳоли пунктлари, обод посёлкалар бунёд этиляпти. Ўлкамизни яшил либосга буркаш, шаҳар ва қишлоқларни кўкаламзорлаштириш ишига Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ботаника боғи коллективи катта ҳисса қўшаётир. Ботаника боғида етти иқлим гўзаллигини кўриш мумкин. Жаҳоннинг турли мамлакатларидан келтирилган 6 минг хил дарахт, бута, манзарали гул кўчатлари меҳр билан парвариш қилинаётир. Бу мўъжизали боғда мамлакатимизда энг йирик ўсимликлар коллекцияси тўпланган, ҳар хил илмий-тадқиқотлар ўтказиш учун йирик база мавжуд.

Боғ коллективи кейинги йилларда катта ютуқларга эришди. Бу ерда 50 га яқин турдаги манзарали дарахт, 10 хил бутасимон ўсимлик ва лоланинг 5 та янги навлари яратилди. Боғ ходимлари Ўзбекистон ССР Ўрмон хўжалиги министрлиги, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг манзарали боғдорчилик совхози, Самарқанд ўрмон хўжалиги ва Нукус, Манғишлоқ (Қозоғистон ССР) Ботаника боғлари билан ҳамкорликда Ангрен, Навоий, Зарафшон шаҳарлари, Олмалиқ химия заводи, кон-металлургия комбинати, «Политотдел» колхози территорияларини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишида қатнашдилар.

Боғ ходимлари томонидан ишлаб чиқилган интродукция усули — республикамизга бошқа районлардан ўсимликлар келтириб, мослаштириш усули кенг эътироф этилмоқда. Интродукцион текшириш натижасида ўсимликлар биологияси ўрганилиб, уларни ўстиришнинг агротехник қоидалари, ўсимликларнинг янги навлари яратилади. Шунингдек, ўрмончилик учун дарахтларнинг тез ўсадиган навлари, кўкаламзорлаштириш учун манзарали ўсимликлар етиштирилади.

Ботаника боғида Ўзбекистон шаҳар ва қишлоқларини кўкаламзорлаштириш учун дарахт, бута ва гулларнинг турли хиллари районлаштирилди. Ўн минглаб туп манзарали кўчатлар шаҳар ва қишлоқларга жўнатиляпти. Айниқса, дарахтларнинг атроф-муҳитга фойдали таъсир кўрсатувчи турларини кўпайтиришга катта эътибор бериляпти. Доривор ўсимликларни кўпайтириш юзасидан талайгина иш қилинди. Ҳозир коллекциядаги 350 турдаги шифобахш кўкатларни тадқиқ этиш борасида йирик илмий ва амалий иш олиб борилаётир.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ботаника боғи Ўрта Осиёдаги йирик илмий марказдир. Бу ерда СССРдаги барча ботаника боғлари ва жаҳоннинг 52 мамлакатидаги 400 дан ортиқ муассасалар билан мустаҳкам алоқа боғланган. Ботаниклар республикамиз ўсимликлар дунёсининг бойликлари ҳақида аҳоли ўртасида суҳбатлар олиб боришади. Ботаника боғига йилига 10 мингдан ортиқ меҳмон келиб, ўсимликлар дунёси билан танишади. Шунингдек, бу ерга чет эллик олим ва туристлар ҳам тез-тез ташриф буюришади.

Суратларда: 1. Уруғчилик лабораторияси мудири, биология фанлари кандидати А. Барильникова чет элга юбориладиган уруғликни кўздан кечиряпти. 2. Сув ўсимликлари лабораторияси ходими М. Худойберганова Каспий нилуфарини ўрганмоқда. 3. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ботаника боғига келган бир группа меҳмонлар.

А. Ванштейн фотолари.
[ЎзТАГ].

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

Ўзбекистон ССР Тайёрлов министрлигининг
ТОШКЕНТ ТЕХНОЛОГИЯ ТЕХНИКУМИ
1982—83 ўқув йилига
КУНДУЗГИ ВА СИРТҚИ БЎЛИМГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Техникум элеваторлар, тегирмонлар, омборлар ускуналари бўйича техник-механиклар; бухгалтерлар; ун-ёрма ва аралаш озуқа ишлаб чиқариш, донни асраш ва ундан қайта маҳсулот ишлаб чиқариш, ёрма ишлаб чиқариш бўйича техник-технологлар тайёрлайди.

Ўқиш муддати тўлиқсиз ўрта маълумотлилар учун — кундузги бўлимда — 3,5 йил, сиртқи бўлимда — 4,5 йил; тўлиқ ўрта маълумотлилар учун — кундузги бўлимда — 2 йилу 6 ой, сиртқи бўлимда — 2 йилу 8 ой. Бухгалтерия ҳисоби ихтисоси бўйича — кундузги бўлимда — 1 йилу 10 ой, сиртқи бўлимда — 2 йил.

Кирувчилар бухгалтерия ҳисоби, элеваторлар, тегирмонлар, омборлар ускуналари ихтисоси бўйича — ўрта мактаб ҳажмида — математика (оғзаки), она тили (иншо); ун-ёрма ва аралаш озуқа ишлаб чиқариш ҳамда донни сақлаш ва ундан қайта маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича — тўлиқсиз ўрта мактаб ҳажмида — она тили (диктант), математика (оғзаки), тўлиқ ўрта мактаб ҳажмида — химия (оғзаки), она тили (иншо) дан имтиҳон топширадилар.

Аризалар: тўлиқсиз ўрта маълумотлилардан — 31 июлгача, тўлиқ ўрта маълумотлилардан — 14 августгача, сиртқи бўлимга — 10 августгача қабул қилинади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: ариза, маълумоти ҳақида шаҳодатнома ёки аттестат (асл нусхаси), медицина справкаси (286-форма), 4 та фотосурат (3х4 см. ҳажмида), меҳнат дафтаридан кўчирма (сиртқи бўлимга кирувчилар учун).

Ўқувчилар умумий қоидага асосан ётоқхона ва стипендия билан таъминланадилар.

Техникум адреси: Тошкент шаҳри. 187-алоқа бўлими, 1-Қорасув массиви, 1«а»-уй (63, 21, 89-автобусларнинг сўнгги бекати). Телефонлар 64-16-20, 64-14-74.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!
1 АВГУСТДАН 1983 ЙИЛ УЧУН
аҳолидан совет ва чет эл газета-журналларига
ОБУНА ҚАБУЛ ҚИЛИШ БОШЛАНАДИ

Обуна совет газета ва журналларига 15 ноябргача, чет эл нашрларига эса 1 ноябргача қабул қилинади.

Обунани «Союзпечать» агентликларида, алоқа бўлимларида, иш ва ўқиш жойидаги жамоатчи матбуот тарқатувчилар орқали расмийлаштириш мумкин.

Ўзбекистон ССР алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.30 — Мультфильмлар. 10.10 — Уфқ. 11.10 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.00 — Концерт. 16.25 — Рус тили. 16.55 — Ҳужжатли фильм. 17.45 — Концерт. 18.00 — Горничлар, қаердасиз! 18.45 — Фан оламида. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Биз БАМни қуряпмиз. 20.00 — Олам кинокамера кўзгусида. 21.30 — Время. 22.05 — Катталар учун контрол иш. 22.40 — Дунё воқеалари. 22.55 — Кубада фольклор куйлари халқаро фестивали.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.40 — Мен — Куба. Бадиий фильм. 2-серия. 10.50 — Концерт. 11.20 — Немис тили. 11.50 — Сен қонунни биласанми? 12.30 — Болалар учун фильм. 13.35 — Жаҳон халқларининг ижоди. 14.05 — Сенинг ленинча кутубхонанг. 14.35 — Фёдор Трофимович ва бошқалар. III-кўрсатув. 15.05 — Фильм-концерт. 15.50 — Сепсиз қиз. Пьеса ҳақида диалоглар. 16.50 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Ҳужжатли фильм. 19.00 — Концерт. 19.30 — Қишлоқ янгиликлари. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Спорт программаси. 21.15 — Велопойга бўйича СССР чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Полининг билан содир бўлган воқеа. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Болалар учун фильмлар. 12.00 — Фильм-концерт. 12.25 — Қувноқ пионер ёзи. 18.05 — Мультфильм. 18.20 — Эврика. 19.00 — Концерт. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Шеърият билан учрашув. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап? 22.20 — Инсон садоқати. Телетеатр. 2-қисм. 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Ҳужжатли фильм. 18.25 — Дурангсиз ўйин. Бадиий фильм. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Пойтахт области чорвадорлари ҳузурида. 20.50 — Эстрада оҳанглари. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ўзбекистон композиторларининг қўшиқлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 11.15 — СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига. 11.25 — Ёшлик ва дўстлик қўшиқлари. 12.10 — Ўзбекистан индустриальный. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Рубобда Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Ғ. Эргашев чалади. 20.50 — «Поэзия» альманахи. 21.10 — Пахтакорлар учун концерт. 22.30 — Эстрада қўшиқлари.

Тошкент автомобиль транспорти ва йўллар институти ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари автотранспорт факультетининг декани, доцент Н. Н. Маннонова онаси

Жамила МАННОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.
Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.
ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-80.